Կ-1201[11]-02.12.2025-ՊԻ-011

ՆԱԽԱԳԻԾ

ԵՐԿՐՈՐԴ ԸՆԹԵՐՑՈՒՄ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՕՐԵՆՔԸ
«ՍՆԱՆԿՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Հոդված 1. «Սնանկության մասին» 2006 թվականի դեկտեմբերի 25-ի ՀՕ-51-Ն օրենքի (այսուհետ՝ Օրենք) 3-րդ հոդվածում.

1) 2-րդ մասում «Պարտապանը՝ դատարանի վճռով կարող է սնանկ ճանաչվել՝» բառերը փոխարինել «Պարտապան իրավաբանական անձը՝ դատարանի վճռով կարող է սնանկ ճանաչվել՝» բառերով.

2) 2-րդ մասի 1-ին կետի «ե» ենթակետը ուժը կորցրած ճանաչել.

3) 2-րդ մասի 2-րդ կետում «իրավաբանական անձի դեպքում՝ հաշվապահական հաշվառման կանոնների հիման վրա կատարված գնահատմամբ, ֆիզիկական անձի դեպքում՝ գնահատման ստանդարտների հիման վրա կատարված գնահատմամբ» բառերը փոխարինել «հաշվապահական հաշվառման կանոնների հիման վրա կատարված գնահատմամբ» բառերով.

4) 2-րդ մասի 2.1-ին կետում «իրավաբանական անձի դեպքում՝ հաշվապահական հաշվառման կանոնների հիման վրա կատարված գնահատմամբ, ֆիզիկական անձի կամ անհատ ձեռնարկատիրոջ դեպքում՝ գնահատման ստանդարտների հիման վրա կատարված գնահատմամբ» բառերը փոխարինել «հաշվապահական հաշվառման կանոնների հիման վրա կատարված գնահատմամբ» բառերով.

5) լրացնել նոր՝ 2.1-ին մաս՝ հետևյալ բովանդակությամբ.

«2.1. Պարտապան ֆիզիկական անձը՝ դատարանի վճռով կարող է սնանկ ճանաչվել՝ հարկադրված կամ կամավոր սնանկության դիմումի հիման վրա՝ եթե թույլ է տվել օրենքով սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երկուհազարապատիկը գերազանցող անվիճելի վճարային պարտավորությունների 30-օրյա կամ ավելի ժամկետով կետանց, և վճռի կայացման պահին նշված կետանցը շարունակվում է (փաստացի անվճարունակություն): Վճարային պարտավորությունն անվիճելի է, եթե՝

1) այն ճանաչված է օրինական ուժի մեջ մտած դատական կամ արբիտրաժային տրիբունալի ակտով կամ գումարի բռնագանձման պահանջով կողմերի համար պարտադիր դարձած նոտարի կարգադրությամբ, բացակայում է հաշվանցի հնարավորությունը և պարտատիրոջ համար կատարողական վարույթն ավարտվել է բացասական ելքով, այն է՝ պարտատիրոջ պահանջը չի կատարվել և կատարողական վարույթը ավարտվել է պարտատիրոջ հետ չկապված որևէ հիմքով, կամ կատարողական վարույթը կասեցվել է «Կատարողական վարույթի մասին» օրենքի 56-րդ հոդվածի 1-ին մասի 9-րդ կետի հիմքով.

2) պահանջը բխում է օրենքով սահմանված հարկեր, տուրքեր, այլ պարտադիր վճարներ վճարելու պարտապանի պարտավորությունից, որը հիմնված է անբողոքարկելի դարձած վարչական ակտի վրա, բացակայում է հաշվանցի հնարավորությունը, պարտատերը դիմել է այդ ակտի հարկադիր կատարման և պարտատիրոջ համար կատարողական վարույթը ավարտվել է բացասական ելքով, այն է՝ պարտատիրոջ պահանջը չի կատարվել և կատարողական վարույթը ավարտվել է պարտատիրոջ հետ չկապված որևէ հիմքով, կամ կատարողական վարույթը կասեցվել է «Կատարողական վարույթի մասին» օրենքի 56-րդ հոդվածի 1-ին մասի 9-րդ կետի հիմքով:».

6) 2.2-րդ մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ՝

«2.2. Պարտապանն իրավունք ունի դիմելու դատարան կանխատեսվող սնանկության դեպքում, երբ ակնհայտ է, որ առաջանալու են իրավաբանական անձ պարտապանի դեպքում՝ սույն հոդվածի 2-րդ մասի 2-րդ և 2.1-ին կետերով, իսկ

ֆիզիկական անձ պարտապանի դեպքում՝ սույն հոդվածի 2.1-ին մասով նախատեսված՝ պարտապանի սեփական սնանկությունը ճանաչելու հիմքերը:»:

Հոդված 2. Օրենքի 6-րդ հոդվածում՝

1) 3-րդ մասից հանել «սույն օրենքի 3-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին կետի «ե» ենթակետով նախատեսված դեպքի, ինչպես նաև» բառերը.

2) 4-րդ մասում «երկրորդ մասով» բառերը փոխարինել «2-րդ և 2.1-ին մասերով» բառերով:

Հոդված 3. Օրենքի 11-րդ հոդվածը լրացնել նոր՝ 3.1-ին մասով՝ հետևյալ բովանդակությամբ.

«3.1. Պարտապան ֆիզիկական անձի հարկադրված կամ կամավոր սնանկության դիմումում պետք է նշվեն նաև դատարանի կամ արբիտրաժային տրիբունալի օրինական ուժի մեջ մտած այն ակտի կամ գումարի բռնագանձման պահանջով կողմերի համար պարտադիր դարձած նոտարի այն կարգադրության կամ այն անբողոքարկելի դարձած համապատասխան վարչական ակտի վերաբերյալ տվյալներ, որի հիման վրա ներկայացվել է կատարման ենթակա ակտի հարկադիր կատարման դիմում, ինչպես նաև պարտատիրոջ համար կատարողական վարույթը բացասական ելքով ավարտվելու կամ կատարողական վարույթը «Կատարողական վարույթի մասին» օրենքի 56-րդ հոդվածի 1-ին մասի 9-րդ կետի հիմքով կասեցնելու վերաբերյալ տվյալներ:»:

Հոդված 4. Օրենքի 12-րդ հոդվածը լրացնել նոր՝ 1.1-ին մասով՝ հետևյալ բովանդակությամբ.

«1.1. Պարտապան ֆիզիկական անձի հարկադրված կամ կամավոր սնանկության դիմումին կից պետք է ներկայացվի նաև դատարանի կամ արբիտրաժային տրիբունալի օրինական ուժի մեջ մտած ակտը կամ գումարի բռնագանձման պահանջով կողմերի համար պարտադիր դարձած նոտարի

կարգադրությունը կամ անբողոքարկելի դարձած համապատասխան վարչական ակտը, որի հիման վրա ներկայացվել է կատարման ենթակա ակտի հարկադիր կատարման դիմում, ինչպես նաև պարտատիրոջ համար կատարողական վարույթը բացասական ելքով ավարտվելու փաստը հավաստող փաստաթուղթը (պարտատիրոջ պահանջը չկատարվելու, կատարողական վարույթը պարտատիրոջ հետ չկապված որևէ հիմքով ավարտվելու վերաբերյալ ակտը) կամ կատարողական վարույթը «Կատարողական վարույթի մասին» օրենքի 56-րդ հոդվածի 1-ին մասի 9-րդ կետի հիմքով կասեցնելու մասին որոշումը:»:

Հոդված 5. Օրենքի 16-րդ հոդվածի 1-ին մասում «2.1-ին կետով» բառերից հետո լրացնել «կամ 2.1-ին մասով» բառերը:

Հոդված 6. Օրենքի 17-րդ հոդվածում.

1) 1-ին մասի երրորդ պարբերությունում «2-րդ մասի 1-ին կետով» բառերից հետո լրացնել «կամ 2.1-ին մասով» բառերը.

2) 3-րդ մասում «3-րդ հոդվածի երկրորդ մասով » բառերը փոխարինել «3-րդ հոդվածի 2-րդ կամ 2.1-ին մասով» բառերով.

3) 6-րդ մասի 2-րդ կետում «2-րդ մասով» բառերը փոխարինել «2-րդ կամ 2.1-ին մասով» բառերով:

Հոդված 7. Օրենքի 97-րդ հոդվածում.

1) 1-ին մասի «բ» կետում «90 օրվա» բառերը փոխարինել «մեկ տարվա» բառերով.

2) լրացնել նոր՝ 2-րդ մաս՝ հետևյալ բովանդակությամբ

«2. Ֆիզիկական անձ պարտապանը չի ազատվում պարտքից, եթե՝

1) դատարանի ուժի մեջ մտած դատական ակտով ենթարկվել է քրեական պատասխանատվության սնանկության ընթացքում անօրինական գործունեության կամ կանխամտածված սնանկության համար.

2) սնանկության գործի քննության ընթացքում կայացված դատական ակտով հաստատվել է այն հանգամանքը, որ ֆիզիկական անձ պարտապանի կողմից կառավարչին կամ դատարանին չեն ներկայացվել անհրաժեշտ տվյալներ կամ ներկայացվել են ակնհայտ կեղծ տվյալներ.

3) ապացուցված է, որ ֆիզիկական անձ պարտապանի պարտավորությունների կատարման ժամանակ նա գործել է ապօրինի կերպով, այդ թվում՝ դիտավորությամբ խուսափել է պարտատերերի պարտքերի մարումից, կատարել է սույն օրենքի 54-րդ հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված գործարքներ, թաքցրել է գույքը, վարկ ստանալիս պարտատիրոջը տրամադրել է կեղծ տեղեկություն:»:

Հոդված 8. Օրենքը լրացնել նոր՝ 97.1-ին հոդվածով՝ հետևյալ բովանդակությամբ.

«**Հոդված 97.1. Ֆիզիկական անձ պարտապանի սնանկության գործի ավարտի հետևանքները**

1. Ֆիզիկական անձ պարտապանի սնանկության գործի ավարտից հետո՝

1) հինգ տարվա ընթացքում առանց գործարքի մյուս կողմին (կողմերին) իր սնանկության փաստի մասին նշելու որպես անհատ ձեռնարկատեր կամ իր ստեղծած կամ մասնակցությամբ առևտրային կազմակերպության միջոցով կնքված առևտրային գործարքները առոչինչ են,

2) հինգ տարվա ընթացքում չի թույլատրվում ֆիզիկական անձի դիմումի հիման վրա սեփական սնանկության ճանաչման նոր գործ սկսել,

3) հինգ տարվա ընթացքում, եթե ֆիզիկական անձին կրկին սնանկ են ճանաչում հարկադրված սնանկության դիմումով, ապա սույն օրենքի 97-րդ հոդվածով նախատեսված պարտքից ազատելու կանոնը չի կիրառվում,

4) երեք տարվա ընթացքում ֆիզիկական անձին արգելվում է զբաղեցնել պաշտոններ իրավաբանական անձի կառավարման մարմիններում կամ այլ կերպ մասնակցել իրավաբանական անձի կառավարմանը, եթե այլ բան սահմանված չէ սույն օրենքով,

5) տասը տարվա ընթացքում ֆիզիկական անձ պարտապանին արգելվում է զբաղեցնել պաշտոններ, բանկերի, վարկային կազմակերպությունների, ապահովագրական ընկերությունների կառավարման մարմիններում կամ այլ կերպ մասնակցել նման կազմակերպության կառավարմանը:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված սահմանափակումները չեն գործում, եթե ֆիզիկական անձ պարտապանի սնանկության գործն ավարտվել է ֆինանսական առողջացմամբ:»:

Հոդված 9. Օրենքի 100-րդ հոդվածը լրացնել նոր՝ 1.1-ին մասով՝ հետևյալ բովանդակությամբ.

«1.1. Եթե սնանկության դիմումի հիմքում դրված է անհատ ձեռնարկատեր պարտապանի ձեռնարկատիրական գործունեության հետ կապված պարտավորությունը, ապա անհատ ձեռնարկատիրոջ սնանկության հետ կապված հարաբերությունների նկատմամբ կիրառվում են իրավաբանական անձի անվճարունակության հատկանիշները, սնանկ ճանաչելու հիմքերը, ինչպես նաև սույն օրենքի 95-97.1-ին հոդվածներով սահմանված դրույթները: Որպես անհատ ձեռնարկատերեր հաշվառված և գործունեություն իրականացնող ֆիզիկական անձ պարտապանի սնանկության հետ կապված հարաբերությունների նկատմամբ կիրառվում են ֆիզիկական անձ պարտապանին անվճարունակության հատկանիշները, սնանկ ճանաչելու հիմքերը և սույն գլխի դրույթները, եթե սնանկ ճանաչելու դիմումի հիմքում դրված է ձեռնարկատիրական գործունեության հետ չկապված պարտավորությունը:»:

Հոդված 10. Օրենքի 103-րդ հոդվածի 3-րդ մասում «3-րդ հոդվածի երկրորդ մասով» բառերը փոխարինել «3-րդ հոդվածի 2-րդ կամ 2.1-ին մասով» բառերով:

Հոդված 11.

1. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակման օրվան հաջորդող տասներորդ օրը:

2. Սույն օրենքը տարածվում է ուժի մեջ մտնելուց հետո ներկայացված՝ ֆիզիկական անձի հարկադրված և կամավոր սնանկության դիմումների վրա:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՕՐԵՆՔԸ
«ՍՆԱՆԿՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Հոդված 3. Պարտապանին սնանկ ճանաչելու հիմքերն ու անվճարունակության հատկանիշները

1. Պարտապանը կարող է սնանկ ճանաչվել դատարանի վճռով՝ սեփական նախաձեռնությամբ (կամավոր սնանկության դիմում) կամ պարտատիրոջ պահանջով (հարկադրված սնանկության դիմում), եթե պարտապանն անվճարունակ է:

2. Պարտապան իրավաբանական անձը՝ դատարանի վճռով կարող է սնանկ ճանաչվել ~~Պարտապանը՝ դատարանի վճռով կարող է սնանկ ճանաչվել~~՝

1) հարկադրված սնանկության դիմումի հիման վրա՝ եթե թույլ է տվել օրենքով սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երկուհազարապատիկը գերազանցող անվիճելի վճարային պարտավորությունների 90-օրյա կամ ավելի ժամկետով կետանց, և վճռի կայացման պահին նշված կետանցը շարունակվում է (փաստացի անվճարունակություն): Վճարային պարտավորությունն անվիճելի է, եթե պարտապանը չի առարկում դրա դեմ, կամ եթե առարկում է հիշյալ պարտավորության դեմ, սակայն՝

ա) վճարային պարտավորությունը ճանաչված է օրինական ուժի մեջ մտած վճռով կամ դատավճռով, և բացակայում է հաշվանցի հնարավորությունը,

բ) պահանջը հիմնված է գրավոր գործարքի վրա, և պարտապանը չի ապացուցում, որ տվյալ պահանջի դեմ առարկելու բավարար հիմքեր ունի (ներառյալ՝ պահանջի հաշվանցը),

գ) պահանջը բխում է օրենքով սահմանված հարկեր, տուրքեր, այլ վճարներ վճարելու պարտապանի պարտավորությունից, և պարտապանը չի ապացուցում, որ տվյալ պահանջի դեմ առարկելու բավարար հիմքեր ունի (ներառյալ՝ պահանջի հաշվանցը),

դ) պահանջի չվիճարկվող մասը գերազանցում է օրենքով սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երկուհազարապատիկը,

~~ե) պահանջը բխում է օրենքի ուժով ֆիզիկական անձի համար առաջացած հարկեր, այլ վճարներ վճարելու պարտավորությունից, և պարտապանը չի ապացուցում, որ տվյալ պահանջի դեմ առարկելու բավարար հիմքեր ունի, ընդ որում նշված պարտավորությունը բռնագանձելու համար օրինական ուժի մեջ մտած վճիռ կամ դատավճիռ կամ անբողոքարկելի դարձած վարչական ակտ չի պահանջվում.~~

2) սեփական նախաձեռնությամբ՝ (կամավոր սնանկության դիմում) եթե պարտապանի պարտավորություններն օրենքով սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երկուհազարապատիկի և ավելի չափով գերազանցում են պարտապանի ակտիվների արժեքը՝ հաշվապահական հաշվառման կանոնների հիման վրա կատարված գնահատմամբ ~~իրավաբանական անձի դեպքում՝ հաշվապահական հաշվառման կանոնների հիման վրա կատարված գնահատմամբ, ֆիզիկական անձի դեպքում՝ գնահատման ստանդարտների հիման վրա կատարված գնահատմամբ~~ (հաշվեկշռային անվճարունակություն): Ակտիվների արժեքի մեջ չի ներառվում այն ակտիվների արժեքը, որոնց վրա օրենքի համաձայն բռնագանձում չի կարող տարածվել:

2.1) սեփական նախաձեռնությամբ (կամավոր սնանկության դիմում)՝ եթե պարտապանի հանրային իրավական դրամական պահանջներով կատարման ենթակա պարտավորությունները գերազանցում են պարտապանի ակտիվների արժեքը՝ հաշվապահական հաշվառման կանոնների հիման վրա կատարված գնահատմամբ ~~իրավաբանական անձի դեպքում՝ հաշվապահական հաշվառման կանոնների հիման վրա կատարված գնահատմամբ, ֆիզիկական անձի կամ անհատ ձեռնարկատիրոջ դեպքում՝ գնահատման ստանդարտների հիման վրա կատարված գնահատմամբ~~ (հաշվեկշռային անվճարունակություն): Ակտիվների արժեքի մեջ չի ներառվում այն ակտիվների արժեքը, որոնց վրա, օրենքի համաձայն, բռնագանձում չի կարող տարածվել:

2.1. Պարտապան ֆիզիկական անձը՝ դատարանի վճռով կարող է սնանկ ճանաչվել՝ հարկադրված կամ կամավոր սնանկության դիմումի հիման վրա՝ եթե թույլ է տվել օրենքով սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երկուհազարապատիկը գերազանցող անվիճելի վճարային պարտավորությունների 30-օրյա կամ ավելի

ժամկետով կետանց, և վճռի կայացման պահին նշված կետանցը շարունակվում է (փաստացի անվճարունակություն): Վճարային պարտավորությունն անվիճելի է, եթե՝

1) այն ճանաչված է օրինական ուժի մեջ մտած դատական կամ արբիտրաժային տրիբունալի ակտով կամ գումարի բռնագանձման պահանջով կողմերի համար պարտադիր դարձած նոտարի կարգադրությամբ, բացակայում է հաշվանցի հնարավորությունը և պարտատիրոջ համար կատարողական վարույթն ավարտվել է բացասական ելքով, այն է՝ պարտատիրոջ պահանջը չի կատարվել և կատարողական վարույթը ավարտվել է պարտատիրոջ հետ չկապված որևէ հիմքով, կամ կատարողական վարույթը կասեցվել է «Կատարողական վարույթի մասին» օրենքի 56-րդ հոդվածի 1-ին մասի 9-րդ կետի հիմքով.

2) պահանջը բխում է օրենքով սահմանված հարկեր, տուրքեր, այլ պարտադիր վճարներ վճարելու պարտապանի պարտավորությունից, որը հիմնված է անբողոքարկելի դարձած վարչական ակտի վրա, բացակայում է հաշվանցի հնարավորությունը, պարտատերը դիմել է այդ ակտի հարկադիր կատարման և պարտատիրոջ համար կատարողական վարույթը ավարտվել է բացասական ելքով, այն է՝ պարտատիրոջ պահանջը չի կատարվել և կատարողական վարույթը ավարտվել է պարտատիրոջ հետ չկապված որևէ հիմքով, կամ կատարողական վարույթը կասեցվել է «Կատարողական վարույթի մասին» օրենքի 56-րդ հոդվածի 1-ին մասի 9-րդ կետի հիմքով:

2.2. Պարտապանն իրավունք ունի դիմելու դատարան կանխատեսվող սնանկության դեպքում, երբ ակնհայտ է, որ առաջանալու են իրավաբանական անձ պարտապանի դեպքում՝ սույն հոդվածի 2-րդ մասի 2-րդ և 2.1-ին կետերով, իսկ ֆիզիկական անձ պարտապանի դեպքում՝ սույն հոդվածի 2.1-ին մասով նախատեսված՝ պարտապանի սեփական սնանկությունը ճանաչելու հիմքերը: ~~Պարտապանն իրավունք ունի դիմելու դատարան կանխատեսվող սնանկության դեպքում, երբ ակնհայտ է, որ առաջանալու են սույն հոդվածի 2-րդ մասի 2-րդ և 2.1-ին կետերով նախատեսված՝ պարտապանի սեփական սնանկությունը ճանաչելու հիմքերը:~~

4. Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքով նախատեսված ֆոնդի կառավարման պայմանագրի կողմ համարվող և այդ ֆոնդի միջոցների սեփականատեր չհամարվող ֆոնդի կառավարչի համար ֆոնդի կառավարման հետ կապված գործարքներով նրա ստանձնած պարտավորությունները սույն օրենքի իմաստով համարվում են պարտավորություն, եթե համաձայն Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքի դրույթների՝ դրանք ենթակա են կատարման նրա հաշվին: Ընդ որում, այն պարտավորությունները, որոնք ենթակա են կատարման սույն մասով նախատեսված ֆոնդի կառավարչի հաշվին միայն ֆոնդի ակտիվների անբավարարության դեպքում, այդ կառավարչի համար սույն օրենքի իմաստով պարտավորություն են համարվում միայն ֆոնդի ակտիվների չբավարարող մասով:

5. Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքով նախատեսված ֆոնդի կառավարման պայմանագրի կողմ համարվող և այդ ֆոնդի միջոցների սեփականատեր համարվող ֆոնդի կառավարիչը համարվում է անվճարունակ նաև այն դեպքում, եթե իր կողմից կառավարվող ֆոնդի (ֆոնդերի) ակտիվների հաշվին կատարման ոչ ենթակա պարտավորությունները գերազանցում են ֆոնդի կառավարչի այն ակտիվների արժեքը, որոնք իր կողմից կառավարվող ֆոնդի ակտիվներ չեն:

Հոդված 6. Պարտատիրոջ կամ այլ անձանց՝ դատարան դիմելու պարտականությունը

1. Հայաստանի Հանրապետության և համայնքի բյուջեների նկատմամբ դրամային պարտավորություններով (այդ թվում՝ հարկերի, տուրքերի, այլ վճարների գծով) համապատասխան իրավասու պետական կամ տեղական ինքնակառավարման մարմինները պարտապանին սնանկ ճանաչելու սույն օրենքի 3-րդ հոդվածով սահմանված հիմքերի առկայության դեպքում պարտավոր են պարտապանին սնանկ ճանաչելու պահանջով դիմել դատարան հետևյալ դեպքերում և ժամկետներում՝

ա) լիազորված պետական համապատասխան մարմինը՝ հարկերի, տուրքերի, մաքսատուրքերի, այլ վճարների կամ վարչարարությունից ծագած տուգանքների գծով վճարումն ուշացնելու դեպքում պարտավորության հայտնաբերման պահին հաջորդող 6 ամսվա ընթացքում.

բ) համայնքի ղեկավարը՝ տեղական տուրքերի կամ պարտադիր վճարումների, ինչպես նաև համայնքի այլ դրամային պահանջներով պարտավորությունների կատարումն

ուշացնելու դեպքում՝ պարտավորության հայտնաբերման պահին հաջորդող 6 ամսվա ընթացքում:

2. Եթե կատարողական վարույթի (վարույթների) ընթացքում պարզվում է, որ պարտապանի նկատմամբ բոլոր գույքային պահանջների չափը օրենքով սահմանված նվազագույն աշխատավարձի ավելի քան երկուհազարապատիկի չափով գերազանցում է պարտապանի՝ «Կատարողական վարույթի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով բռնագանձման ենթակա գույքի արժեքը, ապա հարկադիր կատարողը պարտավոր է կասեցնել կատարողական վարույթը (վարույթները) 90 օր ժամկետով և կատարողական վարույթի կողմերին ծանուցել պարտապանին սնանկ ճանաչելու պահանջով դատարան դիմելու իրավունքի մասին:

Սույն մասի իմաստով գույքի արժեքը որոշվում է ըստ դրա շուկայական արժեքի, իսկ իրացման ներկայացված լինելու դեպքում՝ ըստ առաջիկա իրացման մեկնարկային գնի: Պահանջների չափի մեջ հաշվարկվում են նաև կատարողական ծախսերը և գույքի իրացումից ծագող հարկերի, տուրքերի և պարտադիր այլ վճարների պարտավորությունները:

3. Սույն հոդվածի առաջին մասում նշված պետական մարմինների սահմանված ժամկետում սնանկության դիմում չներկայացնելու դեպքում դրանք ներկայացնում են դատախազության մարմինները՝ սույն օրենքով սահմանված կարգով, բացառությամբ ~~սույն օրենքի 3-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին կետի «ե» ենթակետով նախատեսված դեպքի, ինչպես նաև~~ այն դեպքերի, երբ առկա է տվյալ անձին սնանկ ճանաչելու դիմում ներկայացնելուց ձեռնպահ մնալու մասին կառավարության որոշումը:

4. Սույն հոդվածով նախատեսված պետական մարմինները և պաշտոնատար անձինք կարող են հրաժարվել պահանջից, եթե պարտավորության կատարման հետևանքով դրա չափը նվազել է սույն օրենքի 3-րդ հոդվածի 2-րդ և 2.1-ին մասերով ~~երկրորդ մասով~~ նախատեսված չափից:

5. Սույն հոդվածի առաջին մասում նշված պետական մարմինների կողմից սնանկության դիմում կարող է չներկայացվել, եթե առկա է տվյալ անձին սնանկ ճանաչելու դիմում ներկայացնելուց ձեռնպահ մնալու մասին Հայաստանի Հանրապետության կառավարության (այսուհետ՝ կառավարություն) որոշումը:

Հոդված 11. Դիմումի ձևը և բովանդակությունը

1. Դիմումը դատարան է ներկայացվում քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքով նախատեսված ձևով և բովանդակությամբ:

2. Դիմումում պետք է նշվեն նաև՝

ա) պարտատիրոջ դրամական պահանջի չափը, պարտքի, վնասների, տուժանքի (տուգանքի, տույժի) չափերը՝ համապատասխան հաշվարկներով.

բ) պարտավորության կամ դրա մասի (մասերի) կատարման ժամկետը.

գ) հարկադրված սնանկության դիմում ներկայացվելու կամ կամավոր սնանկության դիմումը պարտապան իրավաբանական անձի կամ անհատ ձեռնարկատիրոջ կողմից ներկայացվելու դեպքում առաջարկ՝ ժամանակավոր կառավարչի թեկնածության կամ համաձայնություն՝ ընտրությունը դատարանին թողնելու վերաբերյալ:

2.1. Կամավոր սնանկության դիմումը ֆիզիկական անձի կողմից ներկայացվելու դեպքում պարտապանը ժամանակավոր կառավարչի թեկնածություն չի առաջարկում, և թեկնածուի ընտրությունն ու կառավարչի նշանակումն իրականացվում են սույն օրենքի 22-րդ հոդվածի 6-րդ և 7-րդ մասերով սահմանված կարգով:

3. Դիմումին կցվում են նաև՝

ա) իրավաբանական անձ կամ անհատ ձեռնարկատեր հանդիսացող պարտապանին սնանկ ճանաչելու դիմումը ներկայացնելու օրվան նախորդող 30 օրից ոչ ավելի վաղեմություն ունեցող պետական գրանցման տվյալները.

բ) հարկային մարմինների կողմից դիմումը ներկայացվելու դեպքում՝ իրավաբանական անձ կամ անհատ ձեռնարկատեր հանդիսացող պարտապանի ներկայացրած վերջին հարկային հաշվարկները.

գ) դիմումում ժամանակավոր կառավարչի թեկնածության առաջարկ ներկայացնելու դեպքում՝ այդ թեկնածուի գրավոր համաձայնությունը՝ որպես ժամանակավոր կառավարչի թեկնածու հանդես գալու վերաբերյալ:

3.1. Պարտապան ֆիզիկական անձի հարկադրված կամ կամավոր սնանկության դիմումում պետք է նշվեն նաև դատարանի կամ արբիտրաժային տրիբունալի օրինական ուժի մեջ մտած այն ակտի կամ գումարի բռնագանձման պահանջով կողմերի համար պարտադիր դարձած նոտարի այն կարգադրության կամ այն անբողոքարկելի դարձած համապատասխան վարչական ակտի վերաբերյալ տվյալներ, որի հիման վրա ներկայացվել

է կատարման ենթակա ակտի հարկադիր կատարման դիմում, ինչպես նաև պարտատիրոջ համար կատարողական վարույթը բացասական ելքով ավարտվելու կամ կատարողական վարույթը «Կատարողական վարույթի մասին» օրենքի 56-րդ հոդվածի 1-ին մասի 9-րդ կետի հիմքով կասեցնելու վերաբերյալ տվյալներ:

4. Դիմումին կից ներկայացվող փաստաթղթերը ներկայացվում են բնօրինակով կամ պատշաճ վավերացված պատճենի ձևով:

Դիմումին կից ներկայացվող փաստաթղթերը բնօրինակով կամ պատշաճ վավերացված պատճենը ներկայացնելու անհնարինությունը պետք է հիմնավորվի դիմողի կողմից:

5. Պարտատիրոջ դիմումը կարող է հիմնվել տարբեր պարտավորություններով միավորված պահանջների վրա:

6. Պարտատերերը կարող են միավորել իրենց պահանջները պարտապանի նկատմամբ և մեկ դիմում ներկայացնել դատարան: Նման դիմումը ստորագրում են պահանջները միավորած բոլոր պարտատերերը:

7. Հարկադրված սնանկության դիմում ներկայացնելիս դիմումին կցվում են դիմումի օրինակը և դիմումին կից ներկայացվող փաստաթղթերի պատճենները՝ պարտապանների թվին համապատասխան: Մինչև հարկադրված սնանկության դիմում ներկայացնելը դիմումը և կից փաստաթղթերը դիմողը չի ուղարկում պարտապանին:

8. Հարկադրված սնանկության դիմում ներկայացնելիս պարտատերը կարող է միջնորդել դատարան՝ պարտապանին սնանկ ճանաչելուց հետո դիմումը դիտարկել նաև որպես պահանջ, եթե դիմումը համապատասխանում է նաև սույն օրենքի 46-րդ հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված պահանջներին: Նման միջնորդություն ներկայացվելու դեպքում ներկայացվում է դիմումի և կից փաստաթղթերի ևս երկու օրինակ, իսկ սույն պահանջը չպահպանելու դեպքում միջնորդությունը չի քննարկվում, որի մասին դիմումը ներկայացրած անձը տեղեկացվում է ոչ ուշ, քան հաջորդ օրը: Միջնորդություն ներկայացնելը չի սահմանափակում դիմողի՝ սույն օրենքի 46-րդ հոդվածով սահմանված կարգով պահանջ ներկայացնելու իրավունքը:

Հոդված 12. Պարտապանի կողմից ներկայացվող փաստաթղթերը

1. Պարտապանի կողմից սեփական սնանկությունը ճանաչելու կամ սնանկության վտանգի դիմում ներկայացվելու դեպքում պարտապանը դիմումին կից պարտավոր է ներկայացնել հետևյալ փաստաթղթերը.

1) հիմնավորումներ պարտատերերի պահանջների ամբողջ ծավալով բավարարման անհնարինության կամ տնտեսական գործունեության էական վատթարացման վերաբերյալ, որոնք հիմք են հանդիսացել սնանկության դիմում ներկայացնելու համար.

2) պարտապանի պարտատերերի և պարտապանների (այդ թվում՝ այն քաղաքացիների, որոնց առջև պարտապանը պատասխանատվություն է կրում նրանց կյանքին կամ առողջությանը վնաս պատճառելու համար) ցուցակը, նրանց անունները (անվանումները), բնակության (գտնվելու) վայրի հասցեն և առանձին պարտավորությունների, ներառյալ՝ արտահաշվեկշռային պարտավորությունների բնույթը, չափը և հիմքերը: Նշված տեղեկությունները պետք է ներառեն նաև այն պարտավորությունները, որոնց ժամկետը չի լրացել, ինչպես նաև պարտապանի տված երաշխիքները և ստանձնած այլ պարտավորություններ.

3) եթե պարտապանը անհատ ձեռնարկատեր կամ իրավաբանական անձ է, ապա պարտապանի վերջին հաշվետու ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվությունները.

4) եթե պարտապանը տնտեսական ընկերակցություն է՝ մասնակիցների (լիակատար ընկերների) անունները (անվանումները), բնակության (գտնվելու) վայրի հասցեն և պետական գրանցման տվյալները.

5) պարտապանի հայտարարությունը՝ ֆինանսական առողջացման մտադրության մասին.

6) դիմումը ներկայացնելու օրվան նախորդող 90 օրից ոչ ավելի վաղեմություն ունեցող տեղեկություններ (ապացույցներ) պարտապանին սեփականության իրավունքով պատկանող գույքի և այլ գույքային իրավունքների առկայության կամ բացակայության մասին, այդ թվում՝ համատեղ ամուսնական կյանքի ընթացքում ձեռք բերված գույքային իրավունքների առկայության կամ բացակայության մասին՝ ստացված անշարժ և պետական գրանցման ենթակա այլ գույքի (իրավունքների) պետական գրանցումն իրականացնող պետական մարմիններից, իրավաբանական անձանց պետական գրանցում իրականացնող մարմնից, Հայաստանի Հանրապետության էկոնոմիկայի նախարարությունից, Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսների նախարարությունից, Հայաստանի Հանրապետության

տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարությունից, Հայաստանի Հանրապետության ներքին գործերի նախարարության ոստիկանությունից, Հայաստանի Հանրապետության աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարությունից, «Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիա» բաց բաժնետիրական ընկերությունից, Հայաստանի Հանրապետության առևտրային բանկերից, Հարկադիր կատարումն ապահովող ծառայությունից՝ պարտավորության կատարման վերաբերյալ կատարողական վարույթ հարուցված լինելու դեպքում, պարտապանի անշարժ գույքի գտնվելու, շարժական գույքի հաշվառման, իսկ անհատ ձեռնարկատեր կամ իրավաբանական անձ հանդիսացող պարտապանի դեպքում՝ նաև նրա գործունեության իրականացման վայրի տեղական ինքնակառավարման մարմնից.

7) եթե պարտապանը ֆիզիկական անձ է՝ հարկային մարմնի կողմից փաստաթղթային տեսքով տրված ֆիզիկական անձի անհատական հաշվի քաղվածքը.

8) կամավոր սնանկության կամ սնանկության վտանգի մասին դատարան ներկայացվող դիմումի և կից փաստաթղթերի պատճենները բոլոր պարտատերերին ուղարկելու մասին ապացույցները.

9) սնանկության վտանգի դիմումի դեպքում՝ սույն օրենքի պահանջներին համապատասխան կազմված ֆինանսական առողջացման ծրագիրը:

1.1. Պարտապան ֆիզիկական անձի հարկադրված կամ կամավոր սնանկության դիմումին կից պետք է ներկայացվի նաև դատարանի կամ արբիտրաժային տրիբունալի օրինական ուժի մեջ մտած ակտը կամ գումարի բռնագանձման պահանջով կողմերի համար պարտադիր դարձած նոտարի կարգադրությունը կամ անբողոքարկելի դարձած համապատասխան վարչական ակտը, որի հիման վրա ներկայացվել է կատարման ենթակա ակտի հարկադիր կատարման դիմում, ինչպես նաև պարտատիրոջ համար կատարողական վարույթը բացասական ելքով ավարտվելու փաստը հավաստող փաստաթուղթը (պարտատիրոջ պահանջը չկատարվելու, կատարողական վարույթը պարտատիրոջ հետ չկապված որևէ հիմքով ավարտվելու վերաբերյալ ակտը) կամ կատարողական վարույթը «Կատարողական վարույթի մասին» օրենքի 56-րդ հոդվածի 1-ին մասի 9-րդ կետի հիմքով կասեցնելու մասին որոշումը:

2. Եթե պարտապանը մտադիր է ֆինանսական առողջացման ենթարկվել, ապա նա կարող է դիմումին կից ներկայացնել նաև սույն օրենքի պահանջներին համապատասխան կազմված ֆինանսական առողջացման ծրագիրը:

3. Սույն հոդվածով նախատեսված փաստաթղթերը ներկայացնելու անհնարինության դեպքում պարտապանը պարտավոր է դրա վերաբերյալ պատճառաբանված հիմնավորում ներկայացնել դատարան: Սույն հոդվածով նախատեսված փաստաթղթերը չներկայացնելու կամ թերի ներկայացնելու հետ կապված բոլոր ռիսկերը կրում է պարտապանը:

Հոդված 16. Սնանկ ճանաչելը կամավոր սնանկության դիմումի հիման վրա

1. Պարտապանի կամավոր սնանկության դիմումը վարույթ ընդունելու օրվան հաջորդող եռօրյա ժամկետի ավարտից հետո՝ մեկշաբաթյա ժամկետում դատավորն առանց դատական նիստ հրավիրելու վճիռ է կայացնում պարտապանին սնանկ ճանաչելու մասին, եթե առկա են սույն օրենքի 3-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 2-րդ կամ 2.1-ին կետով կամ 2.1-ին մասով կամ 5-րդ հոդվածի 2-րդ մասով նախատեսված հիմքերը:

2. (մասն ուժը կորցրել է 12.12.19 ՀՕ-294-Ն)

3. (մասն ուժը կորցրել է 12.12.19 ՀՕ-294-Ն)

4. (մասն ուժը կորցրել է 22.12.10 ՀՕ-13-Ն)

Հոդված 17. Պարտապանին սնանկ ճանաչելը հարկադրված սնանկության դիմումի հիման վրա

1. Հարկադրված սնանկության վերաբերյալ դիմումը վարույթ ընդունելու հաջորդ օրը դատարանը պարտապանին է ուղարկում դիմումը վարույթ ընդունելու մասին որոշումը՝ կցելով դիմումի և դիմումին կից ներկայացված փաստաթղթերի պատճենները:

Հարկադրված սնանկության վերաբերյալ դիմումը վարույթ ընդունելու մասին որոշումը ստանալուց հետո՝ հնգօրյա ժամկետում, պարտապանը պարտավոր է դատարան ներկայացնել սույն օրենքի 12-րդ հոդվածով նախատեսված փաստաթղթերը և կրում է դրանք չներկայացնելու պատճառով առաջացող իրավական հետևանքների ռիսկը:

Եթե դատարանի որոշումն ստանալուն հաջորդող 15 օրվա ընթացքում պարտապանը գրավոր չի վիճարկում իր սնանկությունը, ապա մեկշաբաթյա ժամկետում դատավորն առանց դատական նիստ հրավիրելու վճիռ է կայացնում պարտապանին սնանկ ճանաչելու

մասին, եթե պարտապանն անվճարունակ է կամ առկա են սույն օրենքի 3-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին կետով կամ 2.1-ին մասով նախատեսված հիմքերը:

2. Եթե դատարանի որոշումն ստանալուն հաջորդող 15 օրվա ընթացքում պարտապանը վիճարկում է իր սնանկությունը՝ այդ մասին գրավոր առարկություններ ներկայացնելով դատարան, ապա դատավորն առարկությունները ստանալու պահից՝ 10 օրվա ընթացքում, հրավիրում է դատական նիստ, որի ժամանակի և վայրի մասին պատշաճ ձևով ծանուցվում են դիմում ներկայացրած անձը (անձինք) և պարտապանը:

Դատական նիստի ժամանակի և վայրի մասին պատշաճ ձևով տեղեկացված պարտապանի չներկայանալն արգելք չէ գործի քննության համար:

2.1. Պարտապանի գրավոր առարկությունը պետք է պարունակի ներկայացված պահանջի դեմ մասնակի կամ ամբողջությամբ առարկելու մասին դիրքորոշում, առկայության դեպքում պետք է վկայակոչվեն առարկությունների հիմքում դրված փաստերը, և կից ներկայացվեն այն ապացույցները, որոնք հաստատում են առարկությունների հիմքում դրված փաստերից յուրաքանչյուրը՝ համապատասխան նշումով, թե որ ապացույցը որ փաստի հաստատմանն է ուղղված: Պարտապանն իրավունք ունի մինչև դատական նիստը կամ դատական նիստի ընթացքում լրացնելու առարկությունը կամ ներկայացնելու լրացուցիչ ապացույցներ, եթե հիմնավորում է դրանք առարկությամբ ներկայացնելու անհնարինությունը՝ իրենից անկախ պատճառներով:

Սույն հոդվածի պահանջներին չհամապատասխանող առարկությունը դատարանի կողմից ենթակա չէ քննարկման:

3. Եթե դիմումը դատարան ներկայացնելուց հետո պարտքի լրիվ կամ մասնակի մարման հետևանքով պարտապանը դադարում է անվճարունակ լինելուց կամ սույն օրենքի 3-րդ հոդվածի 2-րդ կամ 2.1-ին մասով ~~3-րդ հոդվածի երկրորդ մասով~~ սահմանված հիմքերը վերանում են, ապա դիմումը մերժելու մասին վճռով դատարանը պարտավորեցնում է պարտապանին փոխհատուցել դատական ծախսերը և վճարել ժամանակավոր կառավարչի վարձատրությունը:

4. (մասն ուժը կորցրել է 22.12.10 ՀՕ-13-Ն)

5. Սնանկության դիմումը մերժվելու կամ գործի վարույթը կարճվելու դեպքերում դատական ծախսերի և ժամանակավոր կառավարչի (կառավարչի) վարձատրության փոխհատուցման պարտականությունը դրվում է սնանկության վերաբերյալ դիմում

ներկայացրած անձի վրա, բացառությամբ սույն հոդվածի 6-րդ մասով նախատեսված դեպքերի:

6. Դատական ծախսերի և ժամանակավոր կառավարչի (կառավարչի) վարձատրության փոխհատուցումը կատարվում է պարտապանի հաշվին, եթե՝

1) սնանկության գործի վարույթը կարճվել է պարտապանին այլ սնանկության գործով սնանկ ճանաչելու հիմքով.

2) սնանկության մասին դիմում ներկայացվելուց հետո պարտքի լրիվ կամ մասնակի մարման հետևանքով պարտապանը դադարել է անվճարունակ լինելուց, կամ սույն օրենքի 3-րդ հոդվածի 2-րդ կամ 2.1-ին մասով ~~2-րդ մասով~~ սահմանված հիմքերը վերացել են, և դիմողը հետ է վերցրել սնանկության մասին դիմումը.

3) դա նախատեսված է դատարանի կողմից հաստատված հաշտության համաձայնությամբ:

7. Սնանկության դիմումը մերժվելու կամ գործի վարույթը կարճվելու դեպքում ժամանակավոր կառավարչի (կառավարչի) դիմումի հիման վրա ժամանակավոր կառավարչի (կառավարչի) վարձատրության մասով դատարանը ներկայացնում է հարկադիր կատարման դիմում:

Հոդված 97. Ֆիզիկական անձին պարտավորություններից ազատելը

1. Ֆիզիկական անձի սնանկության գործը պարտավորությունների կատարումից ազատելով ավարտելու մասին վճռի օրինական ուժի մեջ մտնելուց հետո սնանկ ճանաչված ֆիզիկական անձն ազատվում է բոլոր դրամական պարտավորությունների կատարումից, բացառությամբ՝

ա) սույն օրենքի 90-րդ հոդվածի չորրորդ մասով նախատեսված պարտավորությունների.

բ) սնանկության դիմում ներկայացնելուն նախորդած մեկ տարվա ~~90 օրվա~~ ընթացքում ստանձնած և 100.000 դրամը գերազանցող պարտավորությունների.

գ) ուսման վարկավորման գումարը վերադարձնելու պարտավորության.

դ) պարտատերերի պահանջներից սնանկության վարույթի ընթացքում գույք թաքցրած լինելու դեպքում՝ թաքցված գույքի արժեքի չափով:

2. Ֆիզիկական անձ պարտապանը չի ազատվում պարտքից, եթե՝

4) դատարանի ուժի մեջ մտած դատական ակտով ենթարկվել է քրեական պատասխանատվության սնանկության ընթացքում անօրինական գործունեության կամ կանխամտածված սնանկության համար.

5) սնանկության գործի քննության ընթացքում կայացված դատական ակտով հաստատվել է այն հանգամանքը, որ ֆիզիկական անձ պարտապանի կողմից կառավարչին կամ դատարանին չեն ներկայացվել անհրաժեշտ տվյալներ կամ ներկայացվել են ակնհայտ կեղծ տվյալներ.

6) ապացուցված է, որ ֆիզիկական անձ պարտապանի պարտավորությունների կատարման ժամանակ նա գործել է ապօրինի կերպով, այդ թվում՝ դիտավորությամբ խուսափել է պարտատերերի պարտքերի մարումից, կատարել է սույն օրենքի 54-րդ հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված գործարքներ, թաքցրել է գույքը, վարկ ստանալիս պարտատիրոջը տրամադրել է կեղծ տեղեկություն:

Հոդված 97.1. Ֆիզիկական անձ պարտապանի սնանկության գործի ավարտի հետևանքները

1. Ֆիզիկական անձ պարտապանի սնանկության գործի ավարտից հետո՝

6) հինգ տարվա ընթացքում առանց գործարքի մյուս կողմին (կողմերին) իր սնանկության փաստի մասին նշելու որպես անհատ ձեռնարկատեր կամ իր ստեղծած կամ մասնակցությամբ առևտրային կազմակերպության միջոցով կնքված առևտրային գործարքները առոչինչ են,

7) հինգ տարվա ընթացքում չի թույլատրվում ֆիզիկական անձի դիմումի հիման վրա սեփական սնանկության ճանաչման նոր գործ սկսել,

8) հինգ տարվա ընթացքում, եթե ֆիզիկական անձին կրկին սնանկ են ճանաչում հարկադրված սնանկության դիմումով, ապա սույն օրենքի 97-րդ հոդվածով նախատեսված պարտքից ազատելու կանոնը չի կիրառվում,

9) երեք տարվա ընթացքում ֆիզիկական անձին արգելվում է զբաղեցնել պաշտոններ իրավաբանական անձի կառավարման մարմիններում կամ այլ կերպ

մասնակցել իրավաբանական անձի կառավարմանը, եթե այլ բան սահմանված չէ սույն օրենքով,

10) տասը տարվա ընթացքում ֆիզիկական անձ պարտապանին արգելվում է զբաղեցնել պաշտոններ, բանկերի, վարկային կազմակերպությունների, ապահովագրական ընկերությունների կառավարման մարմիններում կամ այլ կերպ մասնակցել նման կազմակերպության կառավարմանը:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված սահմանափակումները չեն գործում, եթե ֆիզիկական անձ պարտապանի սնանկության գործն ավարտվել է ֆինանսական առողջացմամբ:

Հոդված 100. Անհատ ձեռնարկատիրոջ սնանկության առանձնահատկությունները

1. Անհատ ձեռնարկատիրոջ սնանկության վարույթում ձեռնարկատիրական գործունեության հետ չկապված պարտավորություններով նրա պարտատերերը, ինչպես նաև անձնական բնույթի այլ պահանջներով պարտատերերն իրավունք ունեն ներկայացնելու իրենց պահանջները սույն օրենքով սահմանված կարգով: Եթե սնանկ ճանաչված ֆիզիկական անձը նաև անհատ ձեռնարկատեր է, ապա նրա՝ որպես անհատ ձեռնարկատիրոջ գործունեության հետ կապված պարտավորություններով պարտատերերն իրավունք ունեն ներկայացնելու իրենց պահանջները սույն օրենքով սահմանված կարգով:

1.1. Եթե սնանկության դիմումի հիմքում դրված է անհատ ձեռնարկատեր պարտապանի ձեռնարկատիրական գործունեության հետ կապված պարտավորությունը, ապա անհատ ձեռնարկատիրոջ սնանկության հետ կապված հարաբերությունների նկատմամբ կիրառվում են իրավաբանական անձի անվճարունակության հատկանիշները, սնանկ ճանաչելու հիմքերը, ինչպես նաև սույն օրենքի 95-97.1-ին հոդվածներով սահմանված դրույթները: Որպես անհատ ձեռնարկատերեր հաշվառված և գործունեություն իրականացնող ֆիզիկական անձ պարտապանի սնանկության հետ կապված հարաբերությունների նկատմամբ կիրառվում են ֆիզիկական անձ պարտապանին անվճարունակության հատկանիշները, սնանկ ճանաչելու հիմքերը և սույն գլխի դրույթները, եթե սնանկ

ճանաչելու դիմումի հիմքում դրված է ձեռնարկատիրական գործունեության հետ չկապված պարտավորությունը:

2. (մասն ուժը կորցրել է 17.06.16 ՀՕ-105-Ն)

Հոդված 103. Բացակայող պարտապանի սնանկությունը

1. Եթե ֆիզիկական անձ պարտապանը, փաստացի իր գործունեությունը դադարեցրած անհատ ձեռնարկատեր պարտապանը կամ իրավաբանական անձ պարտապանի ղեկավարը բացակայում են, և նրանց գտնվելու (բնակության) վայրը բացահայտել հնարավոր չէ (այսուհետ՝ բացակայող պարտապան), ապա դատարանն իր նախաձեռնությամբ հետախուզում է հայտարարում պարտապանի (պարտապանի ղեկավարի) և նրա գույքի, ինչպես նաև հաշվապահական և այլ փաստաթղթերի նկատմամբ:

2. Բացակայող պարտապանի նկատմամբ հայտարարված հետախուզման վարույթի ավարտից հետո, եթե չի հայտնաբերվում պարտապանի որևէ ներկայացուցիչ, ապա դատարանը ծանուցում է բացակայող պարտապանին նրա վերջին հայտնի՝ գտնվելու կամ բնակության վայրի հասցեով: Նշված հասցեով ծանուցումը բավարար է գործի վարույթը շարունակելու համար:

3. Եթե ծանուցումն ուղարկելուց հետո՝ 9 օրվա ընթացքում, պարտապանը գրավոր չի վիճարկում իր սնանկությունը, ապա վիճարկելու ժամկետն ավարտվելուց հետո՝ եռօրյա ժամկետում, դատավորն առանց դատական նիստ հրավիրելու վճիռ է կայացնում բացակայող պարտապանին սնանկ ճանաչելու մասին՝ սույն օրենքի 3-րդ հոդվածի 2-րդ կամ 2.1-ին մասով ~~3-րդ հոդվածի երկրորդ մասով~~ նախատեսված հատկանիշների առկայության դեպքում:

4. Բացակայող պարտապանի և (կամ) նրա գույքի հայտնաբերման դեպքում կառավարչի միջնորդությամբ դատարանը կարող է որոշում կայացնել՝ սնանկության պարզեցված ընթացակարգի դադարեցման և սույն օրենքով նախատեսված սնանկության ընդհանուր ընթացակարգերին անցնելու մասին:

ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹ

ՀՀ ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎՈՒՄ ԱՌԱՋԻՆ ԸՆԹԵՐՑՄԱՄԲ ԸՆԴՈՒՆՎԱԾ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՍՆԱՆԿՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՍԳՐՔԻ (Կ-1201-02.12.2025,23.03.2026-ՊԻ-011/1) ԵՎ ՀԱՐԱԿԻՑ ՕՐԵՆՔՆԵՐԻ (Կ-1201[1-10]-02.12.2025,23.03.2026-ՊԻ-011/1) ՆԱԽԱԳԾԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՆԵՐԿԱՅԱՑՎԱԾ ԱՌԱՋԱՐԿՆԵՐԻ

№	Առաջարկության (փոփոխության, լրացման) հեղինակը	Հոդվածը, կետը, որին վերաբերում է առաջարկությունը	Առաջարկություն (փոփոխություն, լրացում)	Առաջարկության վերաբերյալ հեղինակի (հիմնական զեկուցողի) եզրակացությունը	Առաջարկություն ներն ընդունելու կամ մերժելու վերաբերյալ հանձնաժողովի որոշումը
	Հայաստանի Հանրապետության սնանկության օրենսգրքի նախագիծ				
1.	**ՀՀ Կառավարություն**	**Նախագծի 2-րդ հոդված, ամբողջ տեքստ**	Իրավական որոշակիության ապահովման նպատակով առաջարկում ենք Նախագծի 2-րդ հոդվածի 1-ին մասում Վերաքննիչ և վճռաբեկ դատարանի հասկացությունները սահմանել առանձին կետերով: Բացի այդ, նույն հիմնավորմամբ առաջարկում ենք Նախագծի 2-րդ հոդվածի 1-ին մասի 5-8-րդ և 45-րդ կետերում «Դատարան» բառերը փոխարինել «Սնանկության դատարան» բառերով: Առաջարկում ենք սույն պահանջը պահպանել բաև Նախագծի ամբողջ տեքստում, և Նախագծի ամբողջ տեքստում օգտագործվող «Դատարան» բառերը փոխարինել	**Ընդունվել է:** Նախագծի 2-րդ հոդվածում կատարվել են տեխնիկական ուղղումներ: Նախագծի ամբողջ տեքստում օգտագործվող «Դատարան» բառերը փոխարինվել են «Սնանկության դատարան» բառերով:	**Ընդունվել է:**

			«Սնանկության դատարան» բառերով (եթե կիրառված «Դատարան» բառը վերաբերում է հենց Սնանկության դատարանին):		
2.	**ՀՀ Կառավարություն**	**Նախագծի 2-րդ և 52-րդ հոդվածներ**	Նախագծի 2-րդ հոդվածի 1-ին մասի 20-րդ կետով սահմանվում է միջանկյալ ֆինանսավորման հասկացությունը: Հաշվի առնելով շահագրգիռ մարմինների հետ քննարկումների արդյունքները և Նախագծում կանխարգելիչ վերակառուցման վարույթի բովանդակության փոփոխությունները՝ առաջարկվում է հանել նշված կետը: Հաշվի առնելով, որ Նախագծից հանվում է միջանկյալ ֆինանսավորման հասացությունը՝ ըստ այդմ առաջարկվում է նաև «միջանկյալ» բառը հանել Նախագծի 52-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 1-ին կետից:	**Ընդունվել է:** Նախագծի 2-րդ հոդված 20-րդ կետը հանվել է, իսկ Նախագծի 52-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 1-ին կետից հանվել են «կամ միջանկյալ» բառերը:	**Ընդունվել է:**
3.	**ՀՀ Կառավարություն**	**Նախագծի 5-րդ, 147-րդ, 263-266-րդ հոդվածներ**	«Կատարողական վարույթի մասին» օրենքի 56-րդ հոդվածի 1-ին մասի 9-րդ կետի համաձայն՝ Հարկադիր կատարողը պարտավոր է իր որոշմամբ կասեցնել կատարողական վարույթը, եթե պարտապանի նկատմամբ բոլոր գույքային պահանջների չափը օրենքով սահմանված նվազագույն	**Ընդունվել է:** Նախագծի 5-րդ, 145-րդ, 261-264-րդ հոդվածներում կատարվել են համապատասխան փոփոխություններ:	**Ընդունվել է:**

			աշխատավարձի ավելի քան երկուհազարապատիկի չափով գերազանցում է պարտապանի բռնագանձման ենթակա գույքի արժեքը: Ստացվում է, որ բացի կատարողական վարույթը բացասական ելքով ավարտվելու դեպքում, առկա է մեկ այլ հիմք, որի դեպքում անձը կարող է ներկայացնել սնանկության դիմում: Այսինքն՝ նշված հիմքը ևս պարտավորության անվիճելիության հանգամանք է: Ուստի առաջարկում ենք Նախագծի 5-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետի «բ» ենթակետում, 2-րդ կետում, ինչպես նաև Նախագծի 147-րդ, 261-264-րդ հոդվածներում լրացնել այդ հիմքը:		
4.	**ՀՀ Կառավարություն**	**Նախագծի 6-րդ հոդված**	Հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ Նախագծով կարգավորված չեն սնանկության դիմում ներկայացնելու ժամկետները, իսկ դրանց առկայությունը հնրավարություն կտա ապահովել որոշակիություն՝ առաջարկում են Նախագիծը լրացնել նոր հոդվածով, հետևյալ բովանդակությամբ. **«Հոդված 6. Սնանկության դիմում ներկայացնելու ժամկետները** 1. Իրավաբանական անձ պարտապանի հարկադրված սնանկության դիմումը կարող է	**Ընդունվել է:** Նախագիծը լրացվել է նոր՝ 6-րդ հոդվածով:	**Ընդունվել է:**

			ներկայացվել 1 տարվա ընթացքում՝ 1) սույն օրենսգրքի 5-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետի «ա» ենթակետով նախատեսված դատական կամ արբիտրաժային տրիբունալի ակտի կամ գումարի բռնագանձման պահանջով կողմերի համար պարտադիր դարձած նոտարի կարգադրության օրինական ուժի մեջ մտնելու պահից սկսած. 2) սույն օրենսգրքի 5-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետով նախատեսված անբողոքարկելի դարձած վարչական ակտի հարկադիր կատարման կատարողական վարույթը բացասական ելքով ավարտվելու կամ կասեցվելու պահից սկսած: 2. Ֆիզիկական անձ պարտապանի սնանկության դիմումը կարող է ներկայացվել 1 տարվա ընթացքում՝ 1) սույն օրենսգրքի 5-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետի «բ» ենթակետով նախատեսված կատարողական վարույթը բացասական ելքով ավարտվելու կամ կասեցվելու պահից սկսած. 2) սույն օրենսգրքի 5-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետով նախատեսված անբողոքարկելի դարձած վարչական ակտի հարկադիր կատարման կատարողական վարույթը բացասական ելքով ավարտվելու կամ կասեցվելու պահից սկսած: 3. Սույն հոդվածի 1-ին և 2-րդ մասով նախատեսված ժամկետը հարգելի		

			պատճառով բաց թողնելու դեպքում ենթակա է վերականգնման սույն օրենսգրքի 72-րդ հոդվածով սահմանված կարգով: »:		
5.	**ՀՀ Կառավարություն**	**Նախագծի 21-րդ հոդված**	Իրավական որոշակիության ապահովման նպատակով առաջարկում ենք վերաշարադրել Նախագծի 21-րդ հոդվածի 6-րդ մասը՝ հետևյալ խմբագրությամբ. «6. Վճռաբեկ դատարանում վճռաբեկ բողոքը վարույթ ընդունելու, վճռաբեկ բողոքի ընդունումը մերժելու, վճռաբեկ բողոքն առանց քննության թողնելու հարցը լուծվում է նիստին ներկա դատավորների ձայների ընդհանուր թվի մեծամասնությամբ, իսկ վճռաբեկ բողոքը վերադարձնելու հարցը լուծվում է միանձնյա՝ վճռաբեկ դատարանի քաղաքացիական պալատի մեկ դատավորի կազմով: Վճռաբեկ բողոքը քննվում և դրա վերաբերյալ որոշում կայացվում է վճռաբեկ դատարանի քաղաքացիական պալատի դատական կազմի դատավորների ընդհանուր թվի մեծամասնությամբ:»: Նույն տրամաբանությամբ առաջարկում ենք վերաշարադրել նաև նույն հոդվածի 11-րդ մասը՝ հետևյալ խմբագրությամբ. «11. Սնանկության դատարանի կազմը	**Ընդունվել է:** Նախագծի 21-րդ հոդվածի 6-րդ, 11-րդ, 12-րդ, 13-րդ, 14-րդ և 16-րդ մասերը վերախմբագրվել են:	**Ընդունվել է:**

			փոխվելու կամ դատական կազմում փոփոխության դեպքերում առանձին քաղաքացիական գործը (բողոքը) վարույթ ընդունելու հետ միաժամանակ դատարանը որոշում է կայացնում առանձին քաղաքացիական գործի (բողոքի) քննությունն սկզբից սկսելու կամ գործի (բողոքի) քննությունն ընդհատման պահից շարունակելու մասին, իսկ սնանկության գործի դեպքում Սնանկության դատարանը սնանկության գործը վարույթ ընդունելու հետ միաժամանակ որոշում է կայացնում սնանկության վարույթի առանձին ընթացակարգը սկզբից սկսելու մասին: Սնանկության դատարանը կարող է փոփոխել իր որոշումը, եթե գործին մասնակցող անձը դատարանի որոշման կայացումից հետո երկշաբաթյա ժամկետում ներկայացնում է այդ մասին պատճառաբանված միջնորդություն: »: Միաժամանակ, նույն՝ իրավական որոշակիության ապահովման նպատակով, ինչպես նաև նաև հնարավոր տարընկալումներից խուսափելու համար նույն հոդվածի 11-րդ, 12-րդ, 13-րդ և 14-րդ հոդվածում		

			հստակ նշվել է, որ այդ կարգավորումների շրջանակում խոսք է գնում առանձին քաղաքացիական գործերի մասին, այլ ոչ սնանկության գործի: Ուստի «գործ» բառից առաջ լրացվել է «առանձին քաղաքացիական» բառերը: Բացի այդ, օրենսդրությամբ նախատեսված հնարավոր բացառություններն ապահովելու նպատակով նույն հոդվածի 16-րդ մասում հստակեցվել է, որ կարող է որոշումների ընդունման նաև այլ հարաբերակցություն լինել, եթե դա նախատեսված է օրենքով: Մասնավորապես առաջարկվում է նշված մասում «Կոլեգիալ կազմով որոշումներն ընդունվում են դատական կազմի դատավորների ընդհանուր թվի ձայների մեծամասնությամբ, վճռաբեկ դատարանում՝ քաղաքացիական պալատի դատական կազմի դատավորների ընդհանուր թվի ձայների մեծամասնությամբ» բառերից հետո լրացնել «եթե այլ բան սահմանված չէ օրենքով» բառերը:		
6.	**ՀՀ Կառավարություն**	**Նախագծի 23-րդ հոդված**	Իրավական որոշակիության ապահովման, հնարավոր օրենսդրական բացերը կանխելու	**Ընդունվել է:** Նախագծի 23-րդ հոդվածը լրացվել է նոր մասերով:	**Ընդունվել է:**

			նպատակով, ինչպես նաև սնանկության վարույթի առանձնահատկությունները հիմք ընունելով՝ առաջարկում ենք Նախագծի 23-րդ հոդվածը լրացնել նոր՝ 1-3-րդ մասերով՝ հետևյալ բովանդակությամբ. «1. Սնանկության դատարանում դատավորն ինքնաբացարկ կարող է հայտնել, կամ նրան բացարկ կարող է հայտնվել մինչև առաջին դատական նիստի ավարտը, իսկ վերաքննիչ և Վվճռաբեկ դատարաններում՝ մինչև բողոքի քննությունն սկսվելը: Եթե գործը (հարցը) քննվում է առանց նախնական դատական նիստ հրավիրելու, դատավորն ինքնաբացարկ կարող է հայտնել, կամ նրան բացարկ կարող է հայտնվել մինչև տվյալ գործով (հարցով) գործին մասնակցող անձանց լսված լինելու իրավունքի շրջանակում դիրքորոշում ներկայացնելու ժամկետի ավարտը: 2. Առաջին դատական նիստի ավարտից հետո մինչև գործի (հարցի) քննության ավարտն ինքնաբացարկ կամ բացարկ կարող է հայտնվել, եթե այն հայտնող անձը հիմնավորում է, որ ինքնաբացարկի կամ բացարկի հիմքը ծագել կամ իրեն հայտնի է դարձել այդ դատական նիստի ավարտից հետո և մինչև այդ չէր կարող հայտնի լինել, կամ եթե տեղի է ունեցել դատարանի կազմի փոփոխություն, և գործի		

			քննությունը շարունակվել է ընդհատման պահից: 3. Վերաքննիչ կամ վճռաբեկ դատարանում բողոքի քննությունն սկսվելուց հետո մինչև բողոքի քննության ավարտն ինքնաբացարկ կամ բացարկ կարող է հայտնվել, եթե այն հայտնող անձը հիմնավորում է, որ ինքնաբացարկի կամ բացարկի հիմքը ծագել կամ իրեն հայտնի է դարձել բողոքի քննությունն սկսվելուց հետո և մինչև այդ չէր կարող հայտնի լինել, կամ եթե վերաքննիչ դատարանում տեղի է ունեցել դատական կազմի փոփոխություն, և բողոքի քննությունը շարունակվել է ընդհատման պահից:»:		
7.	**ՀՀ Կառավարություն**	**Նախագծի 27-րդ հոդված**	Իրավական որոշակիության ապահովման և հստակության նպատակով առաջարկում ենք վերաշարադրել Նախագծի 27-րդ հոդվածի 3-րդ մասը՝ հետևյալ խմբագրությամբ. «3. Երրորդ անձ գրավատուն, երաշխավորը և երաշխիք տվող անձը իրենց վերաբերելի պահանջի մասով ունեն պարտապանի համար սահմանված բոլոր դատավարական իրավունքները և պարտականությունները, և հանդիսանում են այդ պահանջին առնչվող՝ պարտապանին ուղղված ծանուցումների հասցեատեր:»:	**Ընդունվել է:** Նախագծի 27-րդ հոդվածի 3-րդ մասը վերախմբագրվել է:	**Ընդունվել է:**

8.	**ՀՀ Կառավարություն**	**Նախագծի 28-րդ հոդված**	Նախագծի 28-րդ հոդվածի 3-րդ մասում նախատեսվում են պարտապանին սնանկ ճանաչելու մասին վճիռն ուժի մեջ մտնելուց հետո կառավարչի կողմից իրականացվող գործողությունները, որի շրջանակներում է նաև օրենքով սահմանված կարգով շարժական գույքի նկատմամբ կիրառված սահմանափակումները գրանցելու համար դիմելը: Մինչդեռ, կառավարչի կողմից նման գործողության իրականացման անհրաժեշտությունն ու իրավասությունը բացակայում է: Ուստի առաջարկվում է նշված հոդվածի 3-րդ մասից հանել 2-րդ կետը: Միաժամանակ, նույն մասի 5-րդ կետով նախատեսված գործողության հստակության ու իրավական որոշակիության ապահովման նպատակով առաջարկում ենք վերաշարադրել Նախագծի 28-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 5-րդ կետը՝ հետևյալ խմբագրությամբ. «իր կամ պարտապանի անունից դիմում է դատարաններ՝ դատական կարգով լուծում պահանջող ցանկացած հարցով, ընդ որում, եթե սնանկության գործընթացում	**Ընդունվել է:** Նախագծի 28-րդ հոդվածի 3-րդ մասից հանվել է 2-րդ կետը, 5-րդ մասի 2-րդ և 3-րդ կետերում «մեկշաբաթյա» բառը փոխարինվել է «երկշաբաթյա» բառով, իսկ նույն մասի 5-րդ կետը հանվել է:	**Ընդունվել է:**

			չգտնվելու դեպքում որևէ հայցադիմում (դիմում) կարող էր ներկայացվել պարտապանի կողմից, ապա այդպիսի հայցադիմումը (դիմումը) կառավարչը ներկայացնում է պարտապանի անունից, իսկ մնացած դեպքերում, ինչպես նաև սույն օրենսգրքով ուղղակի նախատեսված լինելու դեպքում հայցադիմումը (դիմումը) կառավարիչը ներկայացնում է իր անունից.»: Բացի այդ, նույն հոդվածի 5-րդ մասի 2-րդ և 3-րդ կետերով նախատեսվում են կառավարչի կողմից գործողությունների կատարման մեկշաբաթյա ժամկետը, ինչը գտնում ենք, որ անիրատեսական է և գործնականում հնարավոր չէ ապահովել, ուստի առաջարկում ենք «մեկշաբաթյա» բառը փոխարինել «երկշաբաթյա» բառով: Միաժամանակ, հիմք ընդունելով շահագրգիռ մարմինների հետ քննարկումները՝ առաջարկում ենք հանել նույն մասի 5-րդ կետը:		
9.	**ՀՀ Կառավարություն**	**Նախագծի 31-րդ հոդված**	Նախագծի 31-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ Սնանկության դատական վարույթի ընթացքում մասնակիցներից մեկի դուրս գալու դեպքում (քաղաքացու մահ, իրավաբանական անձի կամ վարչական մարմնի	**Ընդունվել է:** Նախագծի 31-րդ հոդվածի 1-ին մասում «կառավարիչը, իսկ դատավարության փուլում՝ դատավորը»	**Ընդունվել է:**

			վերակազմակերպում, պարտատիրոջ կողմից պահանջի զիջում և այլն) կառավարիչը, իսկ դատավարության փուլում՝ դատավորը որոշում է կայացնում գործին մասնակցող անձին նրա իրավահաջորդով փոխարինելու վերաբերյալ: Սակայն հարկ է նկատել, որ դատական վարույթի ընթացքում կառավարիչը իրավասություն չի կարող ունենալ գործին մասնակցող անձին իրավահաջորդով փոխարինելու մասին որոշում կայացնելու: Ուստի, առաջարկում ենք Նախագծի 31-րդ հոդվածի 1-ին մասում «կառավարիչը, իսկ դատավարության փուլում՝ դատավորը» բառերը փոխարինել «Սնանկության դատարանը» բառերով:	բառերը փոխարինվել են «Սնանկության դատարանը» բառերով:	
10.	**ՀՀ Կառավարություն**	**Նախագծի 32-րդ հոդված**	Իրավական որոշակիության և հստակության ապահովման նպատակով առաջարկում ենք վերաշարադրել Նախագծի 32-րդ հոդվածը՝ հետևյալ խմբագրությամբ. «1. Սնանկության դատարանը և կառավարիչը վարույթի արդյունավետ իրականացման նպատակով իրավունք ունեն պարտապանի հաշվին ներգրավելու վարույթին օժանդակող անձանց (վկա, փորձագետ, մասնագետ, թարգմանիչ և օժանդակ բնույթի գործողություններ կատարող այլ անձինք): 2. Վարույթին օժանդակող	**Ընդունվել է:** Նախագծի 32-րդ հոդվածը վերախմբագրվել է:	**Ընդունվել է:**

			անձինք վարութային գործողությունների ընթացքում պարտավոր են ենթարկվել Սնանկության դատարանի կարգադրություններին ու կառավարչի օրինական պահանջներին և բարեխղճորեն կատարել իրենց տրված հանձնարարությունը:»:		
11.	**ՀՀ Կառավարություն**	**Նախագծի 34-րդ հոդված**	Նախագծի 34-րդ հոդվածի 4-րդ մասի համաձայն՝ «4. Փորձագետը պարտավոր է փորձաքննության անցկացման համար անհրաժեշտ նյութերն ստանալուց հետո՝ մեկամսյա ժամկետում, օբյեկտիվ և ամբողջական եզրակացություն տալ իրեն առաջադրված հարցերի վերաբերյալ: Փորձագետի պատճառաբանված միջնորդությամբ նշված ժամկետը կառավարչի որոշմամբ կարող է յուրաքանչյուր անգամ երկարաձգվել մինչև մեկ ամիս ժամկետով:»: Այնինչ, հարկ է նկատել, որ նման կարգավորման, հատկապես ժամկետի սահմանումը չի բխում սնանկության վարույթի նպատակներից ու կառավարչի լիազորություններից, ուստի առաջարկում են հանել ժամկետի վերաբերյալ կարգավորումն ու նշված մասի 2-րդ նախադասությունը: Նշված հոդվածում կատարվել են նաև տեխնիկական բնույթի խմբագրումներ:	**Ընդունվել է:** Նախագծի 34-րդ հոդվածը վերախմբագրվել է:	**Ընդունվել է:**
12.	**ՀՀ**	**Նախագծի 35-րդ և**	Նախագծի 35-րդ հոդվածի 4-րդ	**Ընդունվել է:**	**Ընդունվել է:**

	Կառավարություն	**36-րդ հոդվածներ**	մասի համաձայն՝ կառավարիչը նախազգուշացնում է մասնագետին սուտ բացատրություն տալու համար քրեական պատասխանատվության մասին՝ դրա վերաբերյալ ստորագրություն վերցնելով մասնագետից: Հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ յուրաքանչյուր ոլորտային Քրեական օրենսգրքում և Քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքով արդեն իսկ նախատեսված են համապատասխան կարգավորումներ՝ առաջարկում ենք Նախագծի 35-րդ հոդվածի 4-րդ մասը հանել: Նույն տրամաբանությամբ առաջարկում ենք հանել նաև Նախագծի 36-րդ հոդվածի 3-րդ մասը:	Նախագծի 35-րդ հոդվածի 4-րդ մասը և 36-րդ հոդվածի 3-րդ մասը հանվել է:	
13.	**ՀՀ Կառավարություն**	**Նախագծի 37-րդ հոդված**	Իրավական որոշակիության ապահովման և հնարավոր տարընկալումներից խուսափելու նպատակով առաջարկում ենք Նախագծի 37-րդ հոդվածի 1-ին մասը վերաշարադրել՝ հետևյալ խմբագրությամբ.	**Ընդունվել է:** Նախագծի 37-րդ հոդվածի 1-ին մասը վերախմբագրվել է:	**Ընդունվել է:**

			«1. Սնանկության վարույթի շրջանակում գործին մասնակցող անձը կարող է իր գործը վարել անձամբ կամ ներկայացուցչի միջոցով՝ դատարանում, կառավարչի հետ հարաբերություններում, ինչպես նաև պարտատերերի ժողովում և պարտատերերի խորհրդում: Բացառություն են կազմում կառավարչի այն լիազորությունները, որոնց վերալիազորումը նախատեսված չէ սույն օրենսգրքով:»		
14.	**ՀՀ Կառավարություն**	**Նախագծի 46-րդ հոդված**	Իրավական որոշակիության ապահովման և հնարավոր տարընկալումներից խուսափելու նպատակով առաջարկում ենք Նախագծի 46-րդ հոդվածը լրացնել նոր 2-րդ մասով՝ հետևյալ բովանդակությամբ. «2. Առանձին քաղաքացիական գործերով ապացուցման հետ կապված հարաբերությունների վրա տարածվում են Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի նորմերը:»:	**Ընդունվել է:** Նախագծի 46-րդ հոդվածը լրացվել է 2-րդ մասով:	**Ընդունվել է:**
15.	**ՀՀ Կառավարություն**	**Նախագծի 49-րդ հոդված**	Նախագծի 49-րդ հոդվածի 11-րդ մասի համաձայն՝ էլեկտրոնային հարթակի օգտատիրոջ կողմից հարթակից	**Ընդունվել է:** Նախագծի 49-րդ հոդվածի	**Ընդունվել է:**

			օգտվելու և հարթակի վարման կարգը սահմանում է Կառավարությունը: Այնուամենայնիվ, հարկ է նկատել, որ նման կարգերը սովորաբար սահմանվում են ոչ թե Կառավարության, այլ հարթակը վարող մարմինների կողմից, ուստի առաջարկում ենք «Կառավարությունը» բառը փոխարինել «լիազոր մարմինը» բառերով: Միաժամանակ, առաջարկվում է նույն հոդվածի 8-րդ մասի 6-րդ կետում հստակ սահմանել, որ էլեկտրոնային հարթակում պարտատերերի ժողովի և խորհրդի նիստերի հրավիրման և անցկացման հնարավորությունը կարող է ապահովվել նաև տեսաձայնային կապով:	8-րդ մասի 6-րդ կետում «հնարավորություն» բառից հետո լրացվել է (այդ թվում՝ տեսաձայնային կապով) բառերը, իսկ 11-րդ մասում «Կառավարությունը» բառը փոխարինվել է«լիազոր մարմինը» բառերով:	
16.	**ՀՀ Կառավարություն**	**Նախագծի 47-րդ հոդված**	Իրավական որոշակիության ապահովման և օրենսդրության միատեսակությունն ապահելու նպատակով առաջարկվում է Նախագծի 47-րդ հոդվածի 2-րդ և 4-րդ մասերում կատարել հստակեցումներ և կարգավորումները շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ՝ «2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված ժամկետից հետո ներկայացված ապացույցը կարող է	**Ընդունվել է:** Նախագծի 47-րդ հոդվածի 2-րդ և 4-րդ մասերը վերախմբագրվել են:	**Ընդունվել է:**

			ընդունվել, եթե առկա չէ սնանկության վարույթի առանձին ընթացակարգը եզրափակող դատական ակտ և ապացույց ներկայացնող անձը հիմնավորում է սահմանված ժամկետում ապացույց ներկայացնելու հնարավորությունից զրկված լինելը իր կամքից անկախ պատճառներով: 4. Սնանկության վարույթում կամ առանձին քաղաքացիական գործի շրջանակում էական համարվող փաստի առկայությունը կամ բացակայությունը պարզելիս սնանկության վարույթի մասնակիցը ազատվում է այդ փաստի վերաբերյալ ապացույց ներկայացնելու պարտականությունից, եթե այն արդեն իսկ ներկայացվել է այդ գործերից որևէ մեկով և սնանկության վարույթի մասնակիցը հղում է անում այդ ապացույցին:»:		
17.	**ՀՀ Կառավարություն**	**Նախագծի 48-րդ հոդված**	Իրավական որոշակիության և կարգավորման հստակության ապահովման նպատակով առաջարկվում է Նախագծի 48-րդ հոդվածի 3-րդ մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ՝ «Սնանկության վարույթի փաստաթղթերը կարող են հանձնվել նաև առձեռն:»:	**Ընդունվել է:** Նախագծի 48-րդ հոդվածի 3-րդ մասը վերախմբագրվել է:	**Ընդունվել է:**

18.	**ՀՀ Կառավարություն**	**Նախագծի 50-րդ հոդված**	Նախագծի 50-րդ հոդվածի 2-րդ մասում սահմանվում է, որ Էլեկտրոնային համակարգն օգտագործող անձին որևէ փաստաթուղթ (նյութ) հասանելի դառնալու դեպքում համակարգն օգտագործող անձն անմիջապես տեղեկացվում է համակարգում մուտքագրված անձի բջջային հեռախոսահամարին կարճ հաղորդագրություն ուղարկելու միջոցով: Էլեկտրոնային համակարգն օգտագործող անձին որևէ փաստաթուղթ (նյութ) հասանելի դառնալու դեպքում համակարգն օգտագործող անձն անմիջապես տեղեկացվում է համակարգում մուտքագրված անձի բջջային հեռախոսահամարին կարճ հաղորդագրություն ուղարկելու միջոցով: Սակայն, գործնականում նման եղանակով տեղեկացումները չեն կատարվում, այլ անձինք ծանուցվում են էլեկտրոնային փոստի միջոցով: Սա կապված է նաև լրացուցիչ ֆինանսական	**Ընդունվել է:** Նախագծի 50-րդ հոդվածի 2-րդ մասի երկրորդ և երրորդ նախադասությունները վերախմբագրվել են:	**Ընդունվել է:**

			միջոցների ներգրավման խնդրի հետ: Ուստի, առաջարկում ենք նշված մասի երկրորդ և երրորդ նախադասությունները վերախմբագրել՝ սահմանելով, որ համակարգն օգտագործող անձը տեղեկացվում է համակարգի և համակարգում մուտքագրված անձի էլեկտրոնային փոստի միջոցով:		
19.	**ՀՀ Կառավարություն**	**Նախագծի 53-րդ, 187-րդ, 199-րդ, 200-րդ և 384-րդ հոդվածներ**	Հաշվի առնելով շահագրգիռ մարմինների հետ քննարկումների արդյունքները՝ առաջարկում ենք Նախագծի 53-րդ հոդվածի 1-ին մասը վերաշարադրել՝ հետևյալ խմբագրությամբ. «1. Հարկային պարտավորություն համարվող վարչական ծախսեր են համարվում պարտապանին սնանկ ճանաչելու մասին Սնանկության դատարանի վճիռն օրինական ուժի մեջ մտնելուց հետո պարտապանի գույքի իրացումից ծագող ավելացված արժեքի հարկի գծով պարտավորությունները:»: Նշված փոփոխությամբ պայմանավորված, առաջարկվում է համապատասխան լրացումներ կատարել նաև Նախագծի 187-րդ	**Ընդունվել է:** Նախագծի 53-րդ, 187-րդ, 199-րդ, 200-րդ և 384-րդ հոդվածներում կատարվել են համապատասխան փոփոխություններ:	**Ընդունվել է:**

			հոդվածի 13-րդ մասում, 14-րդ մասի 2-րդ կետում, 16-րդ մասում, 199-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին կետում, 9-րդ մասում, 200-րդ հոդվածի 8-րդ մասում, ինչպես նաև համապատասխան անցումային դրույթ նախատեսել 384-րդ հոդվածում:		
20.	**ՀՀ Կառավարություն**	**Նախագծի 76-րդ, 77-րդ և 79-րդ հոդվածներ**	Նախագծի 76-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետի համաձայն՝ Անձը որպես կառավարիչ հաշվառման համար լիազոր մարմին է ներկայացնում դիմում, որում այլ տեղեկություններից բացի նշվում է որակավորման վկայականի համարը, կառավարչի գործունեություն իրականացնելու նպատակով հաշվառված անհատ ձեռնարկատիրոջ պետական գրանցման համարը, դրան կցելով կառավարչի քաղաքացիական պատասխանատվության ապահովագրության պայմանագրի կամ վկայագրի պատճենը և այդ պատճենը լիազոր մարմնի պաշտոնական կայքում հրապարակելու վերաբերյալ գրավոր թույլտվություն: Հաշվի առնելով պրակտիկ դեպքերը և ինչպես նաև այն հանգամանքը, որ տեղեկության հրապարակման	**Ընդունվել է:** Նախագծի 76-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետից և Նախագծի 77-րդ հոդվածի 1-ին մասի 3-րդ կետից հանվել են «լիազոր մարմնի պաշտոնական կայքում» բառերը, իսկ Նախագծի 79-րդ հոդվածի 1-ին մասը վերախմբագրվել է:	**Ընդունվել է:**

			կարգավորումները ավելի նպատակահարմար է սահմանել ենթաօրենսդրական իրավական ակտով՝ ճկունություն ապահովելու համար՝ առաջարկում ենք նշված կետից հանել «լիազոր մարմնի պաշտոնական կայքում» բառերը: Նույն տրամաբանությամբ առաջարկվում է «լիազոր մարմնի պաշտոնական կայքում» բառերը հանել նաև Նախագծի 77-րդ հոդվածի 1-ին մասի 3-րդ կետից: Միաժամանակ, նույն տրամաբանությամբ և օրենսգիրքը ավելորդ կարգավորումներով չծանրաբեռնելու նպատակով, առաջարկվում է Նախագծի 79-րդ հոդվածի 1-ին մասը վերաշարադրել՝ հետևյալ խմբագրությամբ. «Հաշվառված կառավարիչների (այդ թվում՝ առևտրային կազմակերպությունների) վերաբերյալ տվյալների հրապարակման կարգը և մանրամասները սահմանվում են լիազոր մարմնի ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտով:»:		
21.	**ՀՀ Կառավարություն**	**Նախագծի 80-րդ, 83-րդ, 89-րդ, 104-րդ և 106-րդ հոդվածներ**	Հաշվի առնելով պրակտիկ դեպքերը և շահագրգիռ մարմինների հետ քննարկումների արդյունքները՝ առաջարկում ենք Նախագծից հանել	**Ընդունվել է:** Նախագծի 80-րդ, 83-րդ, 89-րդ, 104-րդ և 106-րդ հոդվածներում կատարվել	**Ընդունվել է:**

			լիազոր մարմնի կողմից սնանկության վարույթի առանձին գործընթացները կանոնակարգող աշխատակարգեր սահմանելու վերաբերյալ դրույթները: Մասնավորապես, Նախագծի 80-րդ հոդվածի 1-ին մասից հանել «լիազոր մարմնի կողմից սահմանված սնանկության վարույթի առանձին գործընթացները կանոնակարգող աշխատակարգերով,» բառերը, 83-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 2-րդ կետից հանել «և լիազոր մարմնի կողմից սահմանված սնանկության վարույթի առանձին գործընթացները կանոնակարգող աշխատակարգերին» բառերը, 89-րդ հոդվածի 4-րդ մասի 5-րդ կետը հանել, 104-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետից հանել «կամ սնանկության վարույթի առանձին գործընթացները կանոնակարգող աշխատակարգերի» բառերը, նույն հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին կետից հանել «կամ լիազոր մարմնի կողմից սահմանված սնանկության վարույթի առանձին գործընթացները կանոնակարգող աշխատակարգերի» բառերը, 106-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 1-ին կետից հանել «կառավարիչների պալատի կողմից հաստատված՝ լիազոր մարմնի հետ համաձայնեցված	են համապատասխան փոփոխություններ:	

			սնանկության վարույթի առանձին գործընթացները կանոնակարգող աշխատակարգերին,» բառերը:		
22.	**ՀՀ Կառավարություն**	**Նախագծի 86-րդ և 87-րդ հոդվածներ**	Հաշվի առնելով, որ նախագծով կարգավորված չեն կառավարիչների վերապատրաստման և կառավարչի գույքային պատասխանատվության հետ կապված հարաբերությունների մանրամասները, առաջարկում ենք Նախագիծը լրացնել նոր 86-րդ և 87-րդ հոդվածներով:	**Ընդունվել է:** Նախագիծը լրացվել է նոր հոդվածներով:	**Ընդունվել է:**
23.	**ՀՀ Կառավարություն**	**Նախագծի 85-րդ հոդված**	Հիմք ընդունելով այն հանգամանքը, որ կառավարիչն ըստ էության պետք է հանդես գա կամ անհատ ձեռնարկատիրոջ կամ իրավաբանական անձի կարգավիճակով, ապա Նախագծի 85-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին կետի ձևակերպումը անհրաժեշտ է վերախմբագրել՝ հանելով «անհատ ձեռնարկատեր կամ իրավաբանական անձ հանդիսացող» բառերը:	**Ընդունվել է:** Նախագծի 85-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին կետից հանվել են «անհատ ձեռնարկատեր կամ իրավաբանական անձ հանդիսացող» բառերը:	**Ընդունվել է:**
24.	**ՀՀ Կառավարություն**	**Նախագծի 95-րդ հոդված**	Իրավական որոշակիության և հստակության ապահովման նպատակով առաջարկում ենք Նախագծի 95-րդ հոդվածի 4-րդ մասը լրացնել նոր նախադասությամբ՝ հետևյալ բովանդակությամբ. «Սույն մասում նշված ծանուցումն ստանալուց հետո պալատը միջոցներ է ձեռնարկում այն կառավարչին հանձնելու ուղղությամբ, և հանձնելու դեպքում այդ մասին տեղեկացնում է	**Ընդունվել է:** Նախագծի 95-րդ հոդվածի 4-րդ մասը լրացվել է նոր նախադասությամբ:	**Ընդունվել է:**

			լիազոր մարմնին:»:		
25.	**ՀՀ Կառավարություն**	**Նախագծի 96-րդ հոդված**	Իրավական որոշակիության և հստակության ապահովման նպատակով առաջարկում ենք Նախագծի 96-րդ հոդվածի 1-ին մասը լրացնել նոր նախադասությամբ՝ հետևյալ բովանդակությամբ. «Լիազոր մարմինը սույն օրենսգրքով նախատեսված դեպքերում և կարգով վերահսկողություն է իրականացնում նաև կառավարիչների կողմից սույն օրենսգրքի և իրավական այլ ակտերի պահանջների պահպանման նկատմամբ:»:	**Ընդունվել է:** Նախագծի 96-րդ հոդվածի 1-ին մասը լրացվել է նոր նախադասությամբ:	**Ընդունվել է:**
26.	**ՀՀ Կառավարություն**	**Նախագծի 97-րդ հոդված**	Հաշվի առնելով պրակտիկ դեպքերը և ճկունություն ապահովելու համար կարգավորումները ենթաօրենսդրական իրավական ակտով սահմանելու նպատակահարմարությունը օրենսգիրքը ավելորդ կարգավորումներով չծանրաբեռնելու անհրաժեշտությունը՝ առաջարկում ենք Նախագծի 97-րդ հոդվածից հանել 3-6-րդ մասերը:	**Ընդունվել է:** Նախագծի 97-րդ հոդվածից հանվել են 3-6-րդ մասերը:	**Ընդունվել է:**
27.	**ՀՀ Կառավարություն**	**Նախագծի 100-րդ հոդված**	Հաշվի առնելով շահագրգիռ մարմինների հետ քննարկումների արդյունքները՝ առաջարկում ենք Նախագծից հանել 100-րդ հոդվածը:	**Ընդունվել է:** Նախագծից հանվել է 100-րդ հոդվածը:	**Ընդունվել է:**

28.	**ՀՀ Կառավարություն**	**Նախագծի 101-րդ հոդված**	Իրավական որոշակիության ապահովման նպատակով, ինչպես նաև կարգավորումների գործնական կիրառությունը ապահովելու տեսանկյունից՝ անհրաժեշտություն է առաջացել հստակեցնել, թե ինչ է տեղի ունենում, երբ արդեն իսկ նշանակված է կառավարիչ: Ըստ այդմ, առաջարկում ենք Նախագծի 101-րդ հոդվածը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր 2-րդ մասով. «2. Եթե կառավարիչ նշանակելու մասին որոշում կայացնելու պահին նույն պարտապանի վերաբերյալ առկա է սնանկության կամ կանխարգելիչ վերակառուցման մասին դիմում, որի շրջանակում նշանակվել է սնանկության գործով կառավարիչ, ապա նոր գործով կառավարիչ է նշանակվում առավել վաղ կառավարիչ նշանակված անձը:»:	**Ընդունվել է:** Նախագծի 101-րդ հոդվածը լրացվել է նոր 2-րդ մասով:	**Ընդունվել է:**
29.	**ՀՀ Կառավարություն**	**Նախագծի 16-րդ գլուխ**	Հաշվի առնելով պրակտիկ դեպքերը և շահագրգիռ մարմինների հետ քննարկումների արդյունքները, ինչպես նաև իրավական որոշակիության ապահովման և կարգավորումների գործնական կիրառությունը ապահովելու նպատակով՝ առաջարկում ենք Նախագծի 16-րդ գլուխը՝	**Ընդունվել է:** Նախագծի 16-րդ գլուխը վերախմբագրվել է:	**Ընդունվել է:**

			կանխարգելիչ վերակառուցման վերաբերյալ, շարադրել նոր խմբագրությամբ:		
30.	**ՀՀ Կառավարություն**	**Նախագծի 131-րդ և 138-րդ հոդվածներ**	Հաշվի առնելով պրակտիկ դեպքերը և շահագրգիռ մարմինների հետ քննարկումների արդյունքները, ինչպես նաև իրավական որոշակիության ապահովման և կարգավորումների գործնական կիրառությունը ապահովելու նպատակով՝ առաջարկում ենք Նախագծի 131-րդ հոդվածը լրացնել նոր 5-րդ մասով՝ հետևյալ բովանդակությամբ. «Սույն հոդվածի 4-րդ մասով սահմանված ժամկետը Սնանկության դատարանի նախաձեռնությամբ կամ գործին մասնակցող անձի միջնորդությամբ կարող է երկարաձգվել ևս մեկ շաբաթով:»: Նույն տրամաբանությամբ առաջարկվում է Նախագաձի 138-րդ հոդվածը լրացնել նոր 3-րդ և 4-րդ մասերով՝ հետևյալ բովանդակությամբ. «3. Սնանկության դատարանը կարող է սնանկության վարույթի առանձին ընթացակարգի եզրափակիչ դատական ակտի հրապարակման վայրի և ժամանակի մասին ծանուցել ընթացակարգը նախաձեռնելիս:	**Ընդունվել է:** Նախագծի 131-րդ հոդվածը լրացվել է նոր 5-րդ մասով, իսկ 138-րդ հոդվածը՝ 3-րդ և 4-րդ մասերով:	**Ընդունվել է:**

			4. Սնանկության դատարանը կարող է մինչև մեկ շաբաթով երկարաձգել սնանկության վարույթի առանձին ընթացակարգի եզրափակիչ դատական ակտի հրապարակման ժամանակը՝ այդ մասին ծանուցելով գործին մասնակցող անձանց:»:		
31.	**ՀՀ Կառավարություն**	**Նախագծի 136-րդ հոդված**	Հաշվի առնելով պրակտիկ դեպքերը և շահագրգիռ մարմինների հետ քննարկումների արդյունքները, ինչպես նաև իրավական որոշակիության ապահովման և կարգավորումների գործնական կիրառությունը ապահովելու նպատակով՝ առաջարկում ենք Նախագծի 136-րդ հոդվածի 1-ին մասում սահմանել, որ դատարանը սնանկության վարույթի առանձին ընթացակարգը կարող է կասեցնել, եթե դա չանելը պարտապանի կամ պարտատիրոջ համար կառաջացնի ծանր կամ անդառնալի հետևանքներ: Միաժամանակ, կրկին պրակտիկ դեպքերը հաշվի առնելով, առաջարկում ենք նույն մասից հանել փորձաքննություն նշանակելու պայմանը: Ըստ այդմ, առաջարկվում է նշված մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. «1. Սնանկության դատարանը կասեցնում է սնանկության վարույթի	**Ընդունվել է:** Նախագծի 136-րդ հոդվածի 1-ին մասը վերախմբագրվել է:	**Ընդունվել է:**

			առանձին ընթացակարգը, եթե դա չանելը պարտապանի կամ պարտատիրոջ համար կառաջացնի ծանր կամ անդառնալի հետևանքներ և՝ 1) անհնարին է տվյալ ընթացակարգի իրականացումը մինչև սահմանադրական, քաղաքացիական, քրեական կամ վարչական դատավարության կարգով քննվող այլ հարցով կամ գործով եզրափակիչ ակտի օրինական ուժի մեջ մտնելը. 2) առկա է անհաղթահարելի ուժ, որը խոչընդոտում է ընթացակարգի հետագա իրականացումը. 3) դատարանը Սահմանադրության 169-րդ հոդվածի 4-րդ մասով նախատեսված դեպքում որոշել է դիմել Սահմանադրական դատարան:»:		
32.	**ՀՀ Կառավարություն**	**Նախագծի 139-րդ հոդված**	Իրավական որոշակիության ապահովման և կարգավորումների գործնական կիրառությունը ապահովելու նպատակով՝ առաջարկում ենք Նախագծի 139-րդ հոդվածը լրացնել նոր 3-րդ մասով՝ հետևյալ բովանդակությամբ. «3. Եթե սույն օրենսգիրքը նախատեսում է ներկայացված պահանջի քննության այլ ընթացակարգ, ապա առանձին քաղաքացիական գործի հարուցման համար ներկայացված հայցադիմումի	**Ընդունվել է:** Նախագծի 139-րդ հոդվածը լրացվել է նոր 3-րդ մասով:	**Ընդունվել է:**

			ընդունումը մերժվում է:»:		
33.	**ՀՀ Կառավարություն**	**Նախագծի 137-րդ հոդված**	Հիմք ընդունելով այն հանգամանքը, որ օրենսգրքի նախագծով այլ անձինք, եթե չեն հանդիսանում պարտատեր, չեն կարող անձին սնանկ ճանաչելու մասին դիմում/պահանջ ներկայացնել՝ առաջարկում ենք վերախմբագրել Նախագծի 137-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետը՝ հանելով «կամ սույն օրենսգրքով նախատեսված այլ անձանց» բառերը: Սա հիմնավորվում է նաև այն հանգամանքով, որ օրենսգրքով բոլոր անձինք, որոնք պարտավորություն ունեն սնանկության դատարան դիմելու պարտապանին սնանկ ճանաչելու պահանջ, ևս հանդիսանում են պարտատերեր (օրինակ՝ հարկային պարտավորությունների մասով Պետական եկամուտների կոմիտեն՝ Հայաստանի Հանրապետության անունից):	**Ընդունվել է:** Նախագծի 137-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետից հանվել են «կամ սույն օրենսգրքով նախատեսված այլ անձանց» բառերը:	**Ընդունվել է:**
34.	**ՀՀ Կառավարություն**	**Նախագծի 142-րդ և 262-րդ հոդվածներ**	Հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ անհատ ձեռնարկատերերի սնանկության հետ կապված հարաբերությունները Նախագծով առանձնացված չեն, ինչպես նաև այն, որ անհատ ձեռնարկատերերը, իրենց կարգավիճակով պայմանավորված,	**Ընդունվել է:** Նախագծի 142-րդ հոդվածը լրացվել է նոր 2-րդ մասով, իսկ Նախագծի 262-րդ հոդվածի 2-րդ մասը վերախմբագրվել է:	**Ընդունվել է:**

			կարող են սնանկության դիմում ներկայացնել թե ձեռնարկատիրական գործունեության հետ կապված պարտավորությունների մասով, թե դրա հետ չկապված՝ անհրաժեշտություն է առաջացել նախագծով կարգավորել նաև այդ հարցը: Ուստի, իրավական որոշակիության ապահովման և կարգավորումների գործնական կիրառությունը ապահովելու նպատակով՝ առաջարկում ենք Նախագծի 142-րդ հոդվածը լրացնել նոր 2-րդ մասով՝ հետևյալ բովանդակությամբ. «2. Եթե սնանկության դիմումի հիմքում դրված է անհատ ձեռնարկատեր պարտապանի ձեռնարկատիրական գործունեության հետ կապված պարտավորությունը, ապա անհատ ձեռնարկատիրոջ սնանկության հետ կապված հարաբերությունների նկատմամբ կիրառվում են իրավաբանական անձի անվճարունակության հատկանիշները, սնանկ ճանաչելու հիմքերը, իրավաբանական անձի սնանկության վարույթի դրույթները, ինչպես նաև սույն օրենսգրքի 279-րդ, 280-րդ հոդվածներով, 282-րդ հոդվածի 6-10-		

			րդ մասերով և 285-րդ հոդվածով սահմանված դրույթները:»: Նույն տրամաբանությամբ, առաջարկում ենք Նախագծի 262-րդ հոդվածի 2-րդ մասը վերաշարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. «2. Որպես անհատ ձեռնարկատերեր հաշվառված և գործունեություն իրականացնող ֆիզիկական անձ պարտապանի սնանկության հետ կապված հարաբերությունների նկատմամբ կիրառվում են ֆիզիկական անձ պարտապանին անվճարունակության հատկանիշները, սնանկ ճանաչելու հիմքերը և սույն գլխի դրույթները, եթե սնանկ ճանաչելու դիմումի հիմքում դրված է ձեռնարկատիրական գործունեության հետ չկապված պարտավորությունը:»:		
35.	**ՀՀ Կառավարություն**	**Նախագծի 145-րդ, 264-րդ, 265-րդ և 266-րդ հոդվածներ**	Նախագծի 145-րդ հոդվածի 2-րդ մասով սահմանվում են պ արտապանի կամավոր սնանկության դիմումին կցվող փաստաթղթերը, որոնց թվում է նաև բանկի կողմից տրամադրված տեղեկանք՝ բանկում հաշիվների, ավանդների առկայության և մնացորդների մասին, ինչպես նաև դիմումի ներկայացմանը նախորդող հինգ տարվա	**Ընդունվել է:** Նախագծի 145-րդ, 264-րդ, 265-րդ և 266-րդ հոդվածներում կատարվել են համապատասխան փոփոխություններ:	**Ընդունվել է:**

			ընթացքում կատարված դրամական փոխանցումների և այլ գործարքների վերաբերյալ քաղվածքներ՝ ստացված ոչ ուշ, քան իրավաբանական անձ պարտապանին սնանկ ճանաչելու դիմումը ներկայացնելուց տասը օր առաջ: Այնուամենայնիվ, շահագրգիռ մարմինների հետ քննարկումները և պրակտիկ հանդիպող դեպքերը ցույց են տալիս, որ 5 տարվա վաղեմությամբ քաղվածքների պահանջը, ինչպես նաև 10-օրյա վաղեմության ժամկետը խիստ պայմաններ են և լրացուցիչ բեռ կարող են ստեղծել վարույթի մասնակիցների համար: Ուստի առաջարկում ենք 5 տարին փոխարինել 1 տարով, իսկ տասը օրը՝ 2 ամսով: Նույն տրամաբանությամբ փոփոխություն է առաջարկվում նաև նախագծի 264-րդ հոդվածի 1-ին մասի 8-րդ կետում, սակայն քաղվածների համար ժամկետ սահմանելով հինգ տարվա փոխարեն երեք տարին:		

			Բացի այդ, Շահագրգիռ մարմինների հետ քննարկումների արդյունքում որդեգրվեց այն մոտեցումը, որ ֆիզիկական անձ պարտապանի թե կամավոր թե հարկադրված սնանկության դիմումների դեպքում դիմումատուն պետք է հնարավորություն ունենա ներկայացնել կառավարչի թեկնածու, ուստի նախագծի համապատասխան կարգավորումներում կատարվել են լրացումներ, սահմանելով որ դիմումում կառավարչի թեկնածության առաջարկ ներկայացնելու դեպքում՝ այդ թեկնածուի գրավոր համաձայնությունը՝ որպես կառավարչի թեկնածու հանդես գալու վերաբերյալ (Նախագծի 145-րդ հոդվածի 2-րդ մաս, 264-րդ հոդվածի 1-ին մաս, 265-րդ հոդվածի 4-րդ մաս, 266-րդ հոդվածի 1-ին մաս):		
36.	**ՀՀ Կառավարություն**	**Նախագծի 150-րդ, 151-րդ, 152-րդ և 284-րդ հոդվածներ**	Իրավական որոշակիության ապահովման և կարգավորումների գործնական կիրառությունը ապահովելու նպատակով, ինչպես	**Ընդունվել է:** Նախագծի 150-րդ հոդվածի վերնագիրը և 1-ին մասը վերախմբագրվել է, իսկ նույն	**Ընդունվել է:**

			նաև կարգավորումների կրկնությունները բացառելու համար՝ առաջարկում ենք Նախագծի 150-րդ հոդվածի 1-ին մասը վերախմբագրել՝ հանել 1-ին և 2-րդ կետերը, ինչպես նաև հանել նույն հոդվածի 4-րդ մասը: Ընդ որում, քանի որ հոդվածը վերաբերում է պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինների կողմից իրականացվող գործողություններին՝ առաջարկվում է նշված հոդվածի վերնագիրը վերախմբագրել հետևյալ բովանդակությամբ՝ «Պետական կամ տեղական ինքնակառավարման մարմինների՝ դատարան դիմելու պարտականությունը»: Նույն տրամաբանությամբ և վերոնշյալ փոփոխությամբ պայմանավորված՝ առաջարկվում է հանել նաև Նախագծի 151-րդ հոդվածի 1-ին մասի երկրորդ նախադասությունը և 152-րդ հոդվածի 2-րդ մասը, ինչպես նաև Նախագծի 284-րդ հոդվածի 9-րդ մասը:	հոդվածի 4-րդ մասը, Նախագծի 151-րդ հոդվածի 1-ին մասի երկրորդ նախադասությունը, Նախագծի 152-րդ հոդվածի 2-րդ մասը, ինչպես նաև Նախագծի 284-րդ հոդվածի 9-րդ մասը հանվել են:	
37.	**ՀՀ Կառավարություն**	**Նախագծի 154-րդ հոդված**	Հաշվի առնելով, որ Նախագծի 153-րդ հոդվածով արդեն իսկ սահմանված է վարույթ ընդունելու ժամկետը, ինչպես նաև կրկնություններից խուսափելու	**Ընդունվել է:** Նախագծի 154-րդ հոդվածի 2-րդ մասը հանվել է, իսկ 3-րդ մասը վերախմբագրվել է:	**Ընդունվել է:**

			համար՝ առաջարկում ենք հանել Նախագծի 154-րդ հոդվածի 2-րդ մասը: Միաժամանակ, իրավական որոշակիության ապահովման և կարգավորումների գործնական կիրառությունը ապահովելու նպատակով հստակեցվել է նույն հոդվածի 3-րդ մասի կարգավորումը:		
38.	**ՀՀ Կառավարություն**	**Նախագծի 155-րդ հոդված**	Նախագծի 155-րդ հոդվածի 1-ին մասով սահմանվում են այն մարմինները, որոնց դատարանը պարտապանին սնանկ ճանաչելու մասին դիմումը վարույթ ընդունելու մասին որոշումն անհապաղ ուղարկում է: Հարկ է նկատել, որ այդ մասով նախատեսված ոչ բոլոր մարմիններին ծանուցելու անհրաժեշտություն է առկա, քանի որ սնանկության վարույթի նոր տրամաբանությամբ, դիմումը վարույթ ընդունելը ինքնաբերաբեր չի հանգեցնում սահմանափակումների, ուստի այդ մարմինների ծանուցելու անհրաժեշտությունը բացակայում է: Ըստ այդմ նախատեսվում է դիմումը վարույթ ընդունելու որոշումը ուղարկվում է միայն՝ 1) դիմումատուին և պարտապանին, 2) Հարկադիր կատարումն ապահովող ծառայությանը, 3) Գլխավոր դատախազություն: Միաժամանակ, գործում է դիմումի	**Ընդունվել է:** Նախագծի 155-րդ հոդվածի 1-ին մասը վերախմբագրվել է, լրացվել է 2-րդ մաս և հանվել են նույն հոդվածի 5-րդ և 6-րդ մասերը:	**Ընդունվել է:**

			ապահովման ինստիտուտը, որի դեպքում կողմի միջնորդությամբ դատարանը կարող է սահմանափակումներ կիրառել պարտապանի գույքի և գույքում մասնակցության վրա: Ըստ այդմ խմբագրվել է նաև նույն հոդվածի 6-րդ մասըև շարադրվել նոր 2-րդ մասով: Բացի այդ, հաշվի առնելով մարմինների փոփոխությունը՝ առաջարկում ենք հանել նույն հոդվածի 5-րդ մասը:		
39.	**ՀՀ Կառավարություն**	**Նախագծի 159-րդ հոդված**	Իրավական որոշակիության ապահովման և կարգավորումների հստակության ապահովման նպատակով առաջարկվում է Նախագծի 159-րդ հոդվածի 2-րդ մասը վերախմբագրել հետևյալ բովանդակությամբ. «2. Սնանկության դատարանը սնանկ ճանաչելու մասին դիմումով եզրափակիչ դատական ակտը ընդունում է սնանկ ճանաչելու մասին դիմումը վարույթ ընդունելու օրվանից երեքշաբաթյա ժամկետում՝ բացառությամբ սույն հոդվածի 1-ին մասի 1-ին և 2-րդ կետերով նախատեսված դեպքերի, երբ Սնանկության դատարանը եզրափակիչ դատական ակտը ընդունում է դիմումը վարույթ ընդունելու օրվանից երկամսյա ժամկետում, իսկ սույն օրենսգրքի 3-րդ	**Ընդունվել է:** Նախագծի 159-րդ հոդվածի 2-րդ մասը վերախմբագրվել է:	**Ընդունվել է:**

			հոդվածի 3-րդ մասով և 4-րդ հոդվածի 3-րդ մասով նախատեսված դեպքերում Սնանկության դատարանը եզրափակիչ դատական ակտը ընդունում է իր որոշմամբ տրված ժամկետը լրանալուց հետո երկշաբաթյա ժամկետում:»:		
40.	**ՀՀ Կառավարություն**	**Նախագծի 163-րդ հոդված**	Իրավական որոշակիության ապահովման և կարգավորումների հստակության ապահովման նպատակով առաջարկվում է Նախագծի 163-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին կետում առաջարկվում է հստակ սահմանել, որ խոսքը վերաբերում է այն դեպքերին, երբ սնանկության վարույթը ավարտված չէ: Ըստ այդմ, նշված կետում «վճիռ» բառից հետո առաջարկվում է լրացնել «և սնանկության վարույթը ավարտված չէ» բառերը:	**Ընդունվել է:** Նախագծի 163-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին կետում «վճիռ» բառից հետո լրացվել է «և սնանկության վարույթը ավարտված չէ» բառերը:	**Ընդունվել է:**
41.	**ՀՀ Կառավարություն**	**Նախագծի 164-րդ հոդված**	Իրավական որոշակիության ապահովման և կարգավորումների հստակության ապահովման նպատակով առաջարկվում է Նախագծի 164-րդ հոդվածի 4-րդ մասի 1-ին կետում առաջարկվում է հստակ սահմանել, որ խոսքը վերաբերում է այն դեպքերին, երբ սնանկ ճանաչելու դիմումը մերժվել է: Ըստ այդմ, նշված կետում «հարցը» բառից հետո առաջարկվում է լրացնել «եթե սնանկ ճանաչելու դիմումը մերժվում է» բառերը:	**Ընդունվել է:** Նախագծի 164-րդ հոդվածի 4-րդ մասի 1-ին կետում «հարցը» բառից հետո լրացվել է «եթե սնանկ ճանաչելու դիմումը մերժվում է» բառերը:	**Ընդունվել է:**

42.	**ՀՀ Կառավարություն**	**Նախագծի 164-րդ հոդված**	Իրավական որոշակիության ապահովման և կարգավորումների գործնական կիրառությունը ապահովելու նպատակով առաջարկում ենք Նախագծի 164-րդ հոդվածի 1-ին մասը վերաշարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. 1. Սնանկ ճանաչելու մասին դիմումը առանց քննության թողնելու, գործի վարույթը կարճելու և սնանկ ճանաչելու մասին դիմումը մերժելու դատական ակտերը օրինական ուժի մեջ մտնելու օրվանից անհապաղ, սակայն ոչ ուշ, քան մեկօրյա ժամկետում գրավոր, իսկ առկայության դեպքում՝ էլեկտրոնային փաստաթղթաշրջանառության համակարգի գործադրմամբ ուղարկվում է այն մարմիններին, որոնք ծանուցվել են սնանկության դիմումը վարույթ ընդունելու մասին:»: 1-ին մասի վերաշարադրման արդյունքում առաջարկվում է լրացնել 2-րդ մաս՝ հետևյալ բովանդակությամբ. 2. Պարտապանին սնանկ ճանաչելու վճիռը օրինական ուժի մեջ մտնելու օրվանից անհապաղ, սակայն ոչ ուշ, քան մեկօրյա ժամկետում գրավոր, իսկ առկայության դեպքում՝	**Ընդունվել է:** Նախագծի 164-րդ հոդվածի 1-ին մասը վերախմբագրվել է, լրացվել է 2-րդ մաս:	**Ընդունվել է:**

			էլեկտրոնային փաստաթղթաշրջանառության համակարգի գործադրմամբ Սնանկության դատարանը ուղարկում է . 1) պարտապանի պետական գրանցումն իրականացնող պետական մարմնին, 2) անշարժ և պետական գրանցման (հաշվառման) ենթակա այլ գույքի (իրավունքների) պետական գրանցումն իրականացնող պետական մարմիններին, 3) հարկային մարմին, 4) մաքսային մարմիններին, 5) Կենտրոնական բանկին՝ իր կողմից կարգավորվող կամ վերահսկվող բոլոր անձանց ծանուցելու համար, 6) Հարկադիր կատարումն ապահովող ծառայությանը, 7) Դատական դեպարտամենտին՝ Հայաստանի Հանրապետության բոլոր դատարաններին ծանուցելու համար, 8) պարտապանին լիցենզիա կամ ընդերքօգտագործման իրավունք տրամադրած պետական մարմնին (մարմիններին), եթե գործում առկա է տեղեկատվություն լիցենզիա կամ ընդերքօգտագործման իրավունք ունենալու մասին, 9) աշխատանքի և սոցիալական հարցերով լիազոր պետական մարմնին, 10) Մրցակցության և սպառողների		

			շահերի պաշտպանության հանձնաժողովին, 11) Գլխավոր դատախազությանը, 12) Ներքին գործերի նախարարությանը, 13) Նոտարական պալատին՝ բոլոր նոտարներին ծանուցելու համար, 14) այն համայնքներին, որոնց տարածքում պարտապանը ունի գրանցված իրավունքներ:»:		
43.	**ՀՀ Կառավարություն**	**Նախագծի 168-րդ հոդված**	Նախագծով կարգավորված չեն դեբիտորական պարտավորությունների հավաքագրման հետ կապված հարցերը, այդ թվում՝ պարտատերերի ժողովում քննարկման հարցը: Ուստի, իրավական որոշակիության ապահովման և կարգավորումների գործնական կիրառությունը ապահովելու նպատակով առաջարկում ենք Նախագծի 168-րդ հոդվածի 4-րդ մասը լրացնել նոր 4-րդ կետով՝ հետևյալ բովանդակությամբ. «4) պարտապանի դեբիտորական պարտավորությունը կառավարչի կողմից հավաքագրելու նպատակով հայցադիմում ներկայացնելու, կամ դեբիտորական պարտավորությունը (պահանջի իրավունքը) հրապարակային սակարկություններով վաճառքի	**Ընդունվել է:** Նախագծի 168-րդ հոդվածի 4-րդ մասում լրացվել է նոր 4-րդ կետ:	**Ընդունվել է:**

			ներկայացնելու մասին, ընդ որում, սույն կետում նշված որոշումը կարող է կայացվել ինչպես յուրաքանչյուր դեբիտորական պարտավորության մասով, այնպես էլ բոլորի»:		
44.	**ՀՀ Կառավարություն**	**Նախագծի 169-րդ, 170-րդ և 171-րդ հոդվածներ**	Հաշվի առնելով պրակտիկ դեպքերը և շահագրգիռ մարմինների հետ քննարկումների արդյունքները, ինչպես նաև իրավական որոշակիության ապահովման և կարգավորումների գործնական կիրառությունը ապահովելու նպատակով՝ առաջարկում ենք Նախագծի 169-րդ հոդվածի 2-րդ մասը շարադրել նոր խմբագրությամբ. «2. Պարտատերերի ժողովը կարող է անցկացվել. 1) առկա եղանակով, որի դեպքում ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեցող անձինք նույն ժամանակ հավաքվում են մեկ վայրում, 2) հեռավար եղանակով, որի դեպքում ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեցող անձինք նույն ժամանակ, էլեկտրոնային կապի միջոցների կիրառմամբ հավաքվում են մեկ հարթակում, 3) գրավոր հարցման եղանակով, որի դեպքում օրակարգում ներառված հարցերի վերաբերյալ քվեարկությունը կազմակերպվում է ոչ թե մեկ վայրում կամ մեկ հարթակում հավաքվելու, այլ սույն օրենսգրքով սահմանված	**Ընդունվել է:** Նախագծի 169-րդ հոդվածի 2-րդ մասը վերախմբագրվել է, Նախագծի 170-րդ հոդվածը լրացվել է նոր 12-րդ մասով, Նախագծի 171-րդ հոդվածի 9-րդ մասին առաջին նախադասությունը վերախմբագրվել է:	**Ընդունվել է:**

			կարգով փաստաթղթեր փոխանակելու միջոցով, 4) համակցված եղանակով, որի դեպքում ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեցող անձը իր հայեցողությամբ ժողովին կարող է մասնակցել սույն մասի 1-ին կամ 2-րդ կետում նշված եղանակով:»: Հաշվի առնելով կատարված փոփոխությունը՝ առաջարկում ենք նաև Նախագծի 170-րդ հոդվածը լրացնել նոր 12-րդ մասով՝ հետևյալ բովանդակությամբ. «12. Համակցված եղանակով ժողովի ծանուցումը պետք է պարունակի սույն օրենսգրքի 167-րդ հոդվածի 7-րդ մասում նշված տեղեկությունները և լրացված քվեաթերթիկները կառավարչին ուղարկելու կարգը և վերջնաժամկետը: Սույն դեպքում ժողովն անցկացվում, արձանագրվում և ժողովին առնչվող նյութերը Սնանկության դատարան են ներկայացվում այնպես, որ պահպանվեն սույն հոդվածով առկա, հեռավար և գրավոր հարման եղանակով ժողովի անցկացմանն առնչվող կանոնները:»: Բացի այդ, նույն տրամաբանությամբ առաջարկվում է նաև վերախմբագրել Նախագծի 171-րդ հոդվածի 9-րդ մասի		

			առաջին նախադասությունը՝ հետևյալ կերպ. «Անկախ սույն օրենսգրքով սահմանված այլ կարգավորումներից, պարտատերերի ժողովում (բացառությամբ առաջին ժողովի) քվեարկելու իրավասություն ունեցող անձը համարվում է ժողովում քվեարկած, եթե մինչև ժողովի անցկացման պահը էլեկտրոնային համակարգի միջոցով, կամ որևէ այլ եղանակով, որով հնարավոր լինի պարզել ստորագրողի ինքնությունը, կառավարչին է ներկայացրել ժողովի օրակարգում ընդգրկված հարցերի վերաբերյալ իր կողմից լրացված և ստորագրած քվեաթերթիկը:»:		
45.	**ՀՀ Կառավարություն**	**Նախագծի 177-րդ հոդված**	Նախագծի 177-րդ հոդվածը նախատեսում է պետական տուրքի վճարման պահանջ՝ սնանկության վարույթում պահանջների ներկայացման համար: Այնուամենայնիվ, հաշվի առնելով շահագրգիռ մարմնների հետ քննարկումները, ինչպես նաև Նախագծով սնանկության վարույթի վերաբերյալ որդեգրված մոտեցումները, առաջարկում ենք հանել պետական տուրքի վերաբերյալ դրույթները: Մասնավորապես	**Ընդունվել է:** Նախագծի 177-րդ հոդվածի 3-րդ մասը վերախմբագրվել է, իսկ 4-րդ մասը հանվել է:	**Ընդունվել է:**

			առաջարկում ենք 177-րդ հոդվածի 3-րդ մասը վերախմբարգել հետևյալ բովանդակությամբ. «3. Պահանջին կից ներկայացվում են. 1) պահանջը հիմնավորող փաստաթղթերը, 2) պահանջի մեկ օրինակը կառավարչին ուղարկելու վերաբերյալ ապացույցը, եթե պահանջը ներկայացվում է ոչ էլեկտրոնային հարթակի միջոցով:»: Իսկ նույն հոդվածի 4-րդ մասը հանել:		
46.	**ՀՀ Կառավարություն**	**Նախագծի 195-րդ հոդված**	Նախագծի 195-րդ հոդվածի 1-ին մասով նախատեսվում են կասկածելի գործարքները և դրանց ժամկետները: Գործող խմբագրությամբ դրանք կապվում են սնանկ ճանաչելու դիմումը վարույթ ընդունելի պահի հետ, այնինչ հիմք ընդունելով նախագծով որդեգրված մոտեցումը, ըստ որի դատական ակտի առկայությունը պարտադիր է սնանկության դիմում ներկայացնելու համար, ապա այդ ժամկետը էականորեն կրճատվում է: Ուստի, կարգավորումների գործնական կիրառությունը ապահովելու նպատակով առաջարկում ենք Նախագծի 195-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-3-րդ կետերում «սնանկ ճանաչելու	**Ընդունվել է:** Նախագծի 195-րդ հոդվածի 1-ին մասը վերախմբագրվել է:	**Ընդունվել է:**

			մասին դիմումը վարույթ ընդունելու» բառերը փոխարինել «անվճարունակության հատկանիշների առաջացման» բառերով, իսկ 4-5-րդ կետերում «սնանկության դիմում ներկայացնելուն» բառերը փոխարինել «անվճարունակության հատկանիշների առաջացմանը» բառերով:		
47.	**ՀՀ Կառավարություն**	**Նախագծի 205-րդ հոդված**	Իրավական որոշակիության ապահովման և կարգավորումների հստակության ապահովման նպատակով առաջարկվում է Նախագծի 205-րդ հոդվածի 2-րդ մասում առաջարկվում է հստակ սահմանել, որ գումարների բաշխման նպատակով ծրագիրը ներկայացվում է դատարան սահմանված ժամկետում, երբ առկա չէ նաև գումարի բաշխման որևէ խոչընդոտ: Ըստ այդմ, նշված մասում «երբ» բառից հետո առաջարկվում է լրացնել «առկա չէ գումարի բաշխման որևէ խոչընդոտ և» բառերը:	**Ընդունվել է:** Նախագծի 205-րդ հոդվածի 2-րդ մասում «երբ» բառից հետո լրացվել է «առկա չէ գումարի բաշխման որևէ խոչընդոտ և» բառերը:	**Ընդունվել է:**
48.	**ՀՀ Կառավարություն**	**Նախագծի 230-րդ հոդված**	Հաշվի առնելով պրակտիկ հնարավոր խնդիրներն ու չարաշահումները, ինչպես նաև շահագրգիռ մարմինների հետ քննարկումների արդյունքները, նախագծով որդեգրվել է այն մոտեցումը, որ անշարժ գույքի գնահատման մասով անհրաժեշտ է	**Ընդունվել է:** Նախագծի 230-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 2-րդ կետը հանվել է, ինչպես նաև 6-7-րդ մասերը վերախմբագրվել են:	**Ընդունվել է:**

			պահպանել միայն կադաստրային գնահատումը՝ հանելով այն կարգավորումները, որոնք հնարավորություն են տալիս կառավարչին կամ վարույթի այլ մասնակցին ներկայացնել նաև գնահատողի հաշվետվություն կամ պահանջել փորձագետի գնահատում և այլն: Բացառություն է սահմանվում միայն գյուղատնտեսական նշանակության հողերի դեպքում, որոնց պարագայում կարող է գնահատման հաշվետվություն ներկայացվել: Ըստ այդմ առաջարկվում է Նախագծի 230-րդ հոդվածի 3-րդ մասից հանել 2-րդ կետը, ինչպես նաև խմբագրել 6-7-րդ մասերը:		
49.	**ՀՀ Կառավարություն**	**Նախագծի 232-րդ հոդված**	Իրավական որոշակիության և հստակության ապահովման նպատակով առաջարկում ենք 232-րդ հոդվածի 6-րդ մասը լրացնել նոր 3-րդ կետով՝ հետևյալ բովանդակությամբ. «3) սույն մասի 1-ին և 2-րդ ենթակետերում չնշված դեպքերում սահմանվում է մեկ շաբաթ՝ վաճառքի թույլտվություն տալու մասին որոշման ընդունման օրվանից:»:	**Ընդունվել է:** Նախագծի 232-րդ հոդվածի 6-րդ մասը լրացվել է նոր 3-րդ կետով:	**Ընդունվել է:**
50.	**ՀՀ Կառավարություն**	**Նախագծի 233-րդ հոդված**	Հաշվի առնելով պրակտիկ դեպքերը և շահագրգիռ մարմինների հետ	**Ընդունվել է:** Նախագծի 233-րդ հոդվածը	**Ընդունվել է:**

			քննարկումների արդյունքները, ինչպես նաև իրավական որոշակիության ապահովման և կարգավորումների գործնական կիրառությունը ապահովելու նպատակով՝ առաջարկում ենք վերաշարադրել Նախագծի 233-րդ հոդվածը:	վերախմբագրվել է:	
51.	**ՀՀ Կառավարություն**	**Նախագծի 242-րդ հոդված**	Հաշվի առնելով շահագրգիռ մարմիններից ստացված դիտարկումները, և գործընթացի հնարավոր պրակտիկ խնդիրները լուծելու նպատակը՝ առաջարկվում է Նախագծի 242-րդ հոդվածը վերախմբագրել հետևյալ բովանդակությամբ. «Հաշվետվությունը ներկայացվում է սույն հոդվածի 1-ին մասում նշված որևէ գործողության կատարումից հետո 10 օրվա ընթացքում:»:	**Ընդունվել է:** Նախագծի 242-րդ հոդվածի 2-րդ մասը վերախմբագրվել է:	**Ընդունվել է:**
52.	**ՀՀ Կառավարություն**	**Նախագծի 245-րդ հոդված**	Քանի որ օրենսգրքի նախագծով որպես անվճարունակության հատկանիշ դիտարկվում է օրենքով սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հինգհազարապատիկը գերազանցող անվիճելի վճարային պարտավորությունների կետանցի առկայությունը՝ առաջարկվում է Նախագծի 245-րդ հոդվածի 1-ին մասի	**Ընդունվել է:** Նախագծի 245-րդ հոդվածի 1-ին մասի 5-րդ կետում «երկուհազարապատիկից» բառը փոխարինվել է «հինգհազարապատիկից» բառով:	**Ընդունվել է:**

			5-րդ կետում ուղղել տեխնիկական վրիպակը և «երկուհազարապատիկից» բառը փոխարինել «հինգհազարապատիկից» բառով:		
53.	**ՀՀ Կառավարություն**	**Նախագծի 270-րդ հոդված**	Հաշվի առնելով կարգավորման անհրաժեշտության բացակայությունը՝ առաջարկում ենք Նախագծի 270-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 2-րդ կետը հանել:	**Ընդունվել է:** Նախագծի 270-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 2-րդ կետը հանվել է:	**Ընդունվել է:**
54.	**ՀՀ Կառավարություն**	**Նախագծի 284-րդ հոդված**	Հաշվի առնելով շահագրգիռ մարմինների հետ քննարկումները, ինչպես նաև կարգավորման նշանակությունը՝ առաջարկում ենք Նախագծի 284-րդ հոդվածի 6-րդ մասը լրացնել նոր կետով՝ հետևյալ բովանդակությամբ, «պետական ֆինանսավորմամբ ծառայողական վերապատրաստման կամ ուսման գումարը վերադարձնելու պարտավորության»: Արդյունքում, Պարտատերերի հետ հաշվարկների ավարտից և գույքի վաճառքի վարույթի ավարտի վերաբերյալ Սնանկության դատարանի վճիռն օրինական ուժի մեջ մտնելուց հետո ֆիզիկական անձ պարտապանը կազատվի պարտատերերի հետագա պահանջների կատարումից, այդ թվում՝ այն պահանջներից, որոնք չեն	**Ընդունվել է:** Նախագծի 284-րդ հոդվածի 6-րդ մասը լրացվել է նոր կետով:	**Ընդունվել է:**

			ներկայացվել ֆիզիկական անձ պարտապանի ֆինանսական առողջացման կամ գույքի վաճառքի վարույթների ընթացքում, բացառությամբ, ի թիվս այլի, պետական ֆինանսավորմամբ ծառայողական վերապատրաստման կամ ուսման գումարը վերադարձնելու պարտավորության:		
55.	**ՀՀ Կառավարություն**	**Նախագծի 288-րդ հոդված**	Իրավական որոշակիության ապահովման և կարգավորման հստակության ապահովման նպատակով առաջարկվում է Նախագծի 288-րդ հոդվածի 2-րդ մասում հստակ սահմանել, որ Գույքի վաճառքի վարույթի արդյունքներով սնանկության գործի ավարտից հետո հինգ տարվա ընթացքում ֆիզիկական անձի կողմից ներկայացված՝ սեփական սնանկությունը ճանաչելու վերաբերյալ դիմումը ենթակա է մերժման, քանի որ նույն կարգավորման արդեն իսկ սահմանվում է որ նշված ժամկետում չի թույլատրվում նոր դիմում ներկայացնել, սակայն հստակեցված չէ, թե ինչ է լինում այն դեպքում երբ ներկայացվում է դիմում: Ուստի, առաջարկվում է նշված մասը լրացնել նոր նախադասությամբ՝ հետևյալ	**Ընդունվել է:** Նախագծի 288-րդ հոդվածի 2-րդ մասը լրացվել է նոր նախադասությամբ:	**Ընդունվել է:**

			բովանդակությամբ. «Սույն մասում նշված ժամկետում ֆիզիկական անձի ներկայացրած դիմումը՝ սեփական սնանկությունը ճանաչելու վերաբերյալ, ենթակա է մերժման:»:		
56.	**ՀՀ Կառավարություն**	**Նախագծի 37-րդ և 38-րդ գլուխներ, 209-րդ հոդված**	Հաշվի առնելով կարգավորման անհրաժեշտության բացակայությունը, այդ թվում առանձնահատկությունների ոչ էական բնույթը, կիրառելիությունը և նախագիծը չծանրաբեռնելու նպատակը՝ առաջարկում ենք Նախագծից հանել 37-րդ՝ գյուղատնտեսական կազմակերպությունների սնանկության վերաբերյալ, և 38-րդ՝ գերփոքր ձեռնարկատիրության սուբյեկտների պարզեցված լուծարման վարույթի վերաբերյալ, գլուխները: 38-րդ գլուխը հանելու արդյունքում անհրաժեշտություն է առաջանում նաև հանել 209-րդ հոդվածի 4-րդ մասը:	**Ընդունվել է:** Նախագծի 37-րդ և 38-րդ գլուխները, ինչպես նաև 209-րդ հոդվածի 4-րդ մասը հանվել են:	**Ընդունվել է:**
57.	**ՀՀ Կառավարություն**	**Նախագծի 384-րդ հոդված**	Հաշվի առնելով, որ սնանկության էլեկտրոնային համակարգը արդեն իսկ գործարկվել է՝ առաջարկում ենք հանել Նախագծի 384-րդ հոդվածի 4-րդ մասը: Բացի այդ, իրավական որոշակիության, հստակության և կարգավորումների կիրառելիության	**Ընդունվել է:** Նախագծի 384-րդ հոդվածում կատարվել են համապատասխան փոփոխություններ:	**Ընդունվել է:**

			ապահովման նպատակով առաջարկում ենք նույն հոդվածի 6-րդ մասը լրացնել նոր կետով՝ հետևյալ բովանդակությամբ. «սույն օրենսգրքի ուժի մեջ մտնելու օրվա դրությամբ երաշխավորների և երաշխիք տված անձանց դեմ ներկայացված հայցերի հիման վրա հարուցված քաղաքացիական գործերը քննելիս, լուծելիս և կայացված դատական ակտերը կատարելիս .»: Իսկ 11-րդ մասը վերաշարադրել հետևյալ խմբագրությամբ՝ «Սույն օրենսգրքի ուժի մեջ մտնելուց հետո սնանկության գործով կառավարիչ առևտրային կազմակերպություն հիմնադրելու կամ կառավարչի՝ այդ առևտրային կազմակերպությանը հետագայում միանալու դեպքում համապատասխանաբար այդ առևտրային կազմակերպությանը են փոխանցվում մինչև սույն օրենսգրքի ուժի մեջ մտնելը այդ առևտրային կազմակերպության հիմնադիր կամ դրան միացած կառավարչի վարույթում գտնվող սնանկության գործերը:»:		
58.	**ՀՀ Կառավարություն**	**Նախագծի ամբողջ տեքստ**	Առաջարկվում է նախագծի ամբողջ տեքստում կատարել հետևյալ	**Ընդունվել է:** Նախագծում կատարվել են	**Ընդունվել է:**

			տեխնիկական բնույթի փոփոխությունները. - իրավական որոշակիության ապահովման տեսանկյունից ձևակերպումները շարադրել հնարավորինս մատչելի և ընկալելի, - ապահովել նախագծում կիրառվող ձևակերպումների և տերմինների միասնականությունն ու միատեսակությունը, - նախագծում օգտագործվող հղումները համապատասխանեցնել հոդվածների համարակալմանը և բովանդակությանը, - ուղղել նախագծում առկա վրիպակները, գրասխալները, կետադրական նշանները և անհամապատասխանությունները:	համապատասխան փոփոխություններ:	
	«Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքում փոփոխություններ կատարելու մասին», «Հայաստանի Հանրապետության վարչական դատավարության օրենսգրքում փոփոխություն կատարելու մասին» և «Հայաստանի Հանրապետության քրեական դատավարության օրենսգրքում լրացում կատարելու մասին» օրենքների նախագծեր				
1.	**ՀՀ Կառավարություն**	**Նախագծերի ամբողջ տեքստ**	Շտկվել են տեխնիկական վրիպակները:	**Ընդունվել է:**	**Ընդունվել է:**
	«Հայաստանի Հանրապետության քրեական օրենսգրքում լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին» օրենքի նախագիծ				
1.	**ՀՀ Կառավարություն**	**Նախագծի վերնագիր**	Նախագծի վերնագիրը համապատասխանեցվել է կատարվող փոփոխությունների բնույթին: Ըստ այդմ, հաշվի առնելով, որ օրենքի նախագծով կատարվում են միայն	**Ընդունվել է:**	**Ընդունվել է:**

			լրացումներ՝ առաջարկվում է վերնագրից հանել «ԵՎ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ» բառերը և այն շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. «ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՔՐԵԱԿԱՆ ՕՐԵՆՍԳՐՔՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ»:		
2.	**ՀՀ Կառավարություն**	**Նախագծի 1-ին հոդված**	Փոփոխվող օրենքում նախադասության շարադասությունը և ամբողջականությունը ապահովելու նպատակով կատարվել է տեխնիկական բնույթի փոփոխություն:	**Ընդունվել է:**	**Ընդունվել է:**
3.	**ՀՀ Կառավարություն**	**Նախագծի 2-րդ հոդված**	Փոփոխվող օրենքում նախադասության շարադասությունը և ամբողջականությունը ապահովելու նպատակով կատարվել է տեխնիկական բնույթի փոփոխություն:	**Ընդունվել է:**	**Ընդունվել է:**
4.	**ՀՀ Կառավարություն**	**Նախագծի 3-րդ և 4-րդ հոդվածներ**	Շտկվել են տեխնիկական վրիպակները:	**Ընդունվել է:**	**Ընդունվել է:**
	«Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսգրքում փոփոխություններ կատարելու մասին» օրենքի նախագիծ				
1.	**ՀՀ Կառավարություն**	**Նախագծի վերնագիր**	Շտկվել է տեխնիկական վրիպակը:	**Ընդունվել է:**	**Ընդունվել է:**
2.	**ՀՀ Կառավարություն**	**Նախագծի 3-րդ հոդված**	Հաշվի առնելով Հայաստանի Հանրապետության սնանկության	**Ընդունվել է:** Նախագծում կատարվել է	**Ընդունվել է:**

			օրենսգրքի կարգավորումները՝ համապատասխան փոփոխություն է կատարվել նաև ՀՀ հարկային օրենսգրքում: Մասնավորապես, նոր լրացվող հոդվածով առաջարկվում է օրենսգրքի 45-րդ հոդվածի 1-ին մասի 7-րդ և 8-րդ կետերում «երկու միլիոն դրամը» բառերը փոխարինել «հինգ միլիոն դրամը» բառերով:	համապատասխան փոփոխություն:	
3.	**ՀՀ Կառավարություն**	**Նախագծի 4-րդ հոդված**	Հաշվի առնելով ՀՀ հարկային օրենսգրքի 45-րդ հոդվածի 1-ին մասի 7-րդ և 8-րդ կետերում առաջարկվող փոփոխության բնույթը, առաջարկվում է նախատեսել առանձին անցումային դրույթ: Մասնավորապես, առաջարկվում է սահմանել, որ՝ «Սույն օրենքի 3-րդ հոդվածը չի կիրառվում սույն օրենքի ուժի մեջ մտնելու օրվա դրությամբ սնանկության վարույթում գտնվող հարկ վճարողների նկատմամբ: Վերջիններիս նկատմամբ կիրառվում են մինչև սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելը գործող Օրենսգրքի 45-րդ հոդվածի 1-ին մասի 7-րդ և 8-րդ կետերի կարգավորումները:»:	**Ընդունվել է:** Նախագծում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	**Ընդունվել է:**
	«Պետական տուրքի մասին» օրենքում փոփոխություններ և լրացում կատարելու մասին» օրենքի նախագիծ				
1.	**ՀՀ Կառավարություն**	**Նախագծի վերնագիր**	Նախագծի վերնագիրը համապատասխանեցվել է կատարվող փոփոխությունների բնույթին: Ըստ	**Ընդունվել է:** Նախագծում կատարվել է համապատասխան	**Ընդունվել է:**

			այդմ, հաշվի առնելով, որ օրենքի նախագծով կատարվում է մեկից ավելի լրացում՝ առաջարկվում է վերնագրում «ԼՐԱՑՈՒՄ» բառը փոխարինել «ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ» բառով և այն շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. «ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ «ՊԵՏԱԿԱՆ ՏՈՒՐՔԻ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ»:	փոփոխություն:	
2.	**ՀՀ Կառավարություն**	**Նախագծի 2-րդ հոդված**	Հաշվի առնելով Հայաստանի Հանրապետության սնանկության օրենսգրքի կարգավորումները՝ համապատասխան փոփոխություն է կատարվել նաև նախագծում: Մասնավորապես, վերակառուցման վարույթի դիմում ներկայացնելու համար նախատեսված է պետական տուրքի վճարում, սակայն «Պետական տուրքի մասին» օրենքում համապատասխան պետական տուրք սահմանված չէ: Ուստի, առաջարկվում է Նախագծի 2-րդ հոդվածը լրացնել 2-րդ կետով, և օրենքի 9-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 1-ին կետը լրացնել նոր «գ» ենթակետով՝ հետևյալ բովանդակությամբ. «գ. կանխարգելիչ վերակառուցման դիմումների համար բազային տուրքի 100-ապատիկի չափով»:	**Ընդունվել է:** Նախագծում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	**Ընդունվել է:**

	«Կատարողական վարույթի մասին» օրենքում փոփոխություններ կատարելու մասին» օրենքի նախագիծ				
1.	**ՀՀ Կառավարություն**	**Նախագծի 1-ին հոդված**	Կատարվել է տեխնիկական բնույթի փոփոխություն:	**Ընդունվել է:**	**Ընդունվել է:**
2.	**ՀՀ Կառավարություն**	**Նախագծի 2-րդ հոդված**	Հաշվի առնելով Հայաստանի Հանրապետության սնանկության օրենսգրքի կարգավորումները՝ համապատասխան փոփոխություն է կատարվել նաև նախագծում: Մասնավորապես, նոր լրացվող հոդվածով առաջարկվում է օրենքի 56-րդ հոդվածի 1-ին մասի 9-րդ կետում «երկուհազարապատիկի» բառը փոխարինել «հինգհազարապատիկի» բառով:	**Ընդունվել է:** Նախագծում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	**Ընդունվել է:**
3.	**ՀՀ Կառավարություն**	**Նախագծի 3-րդ հոդված**	Առաջարկվում է «Կատարողական վարույթի մասին» օրենքում փոփոխություններ կատարելու մասին» օրենքի նախագծում կատարել լրացում, որով կվերանայվի ՀԿԱԾ և դատարանների հետ կապուղիների ու էլեկտրոնային եղանակով հարկադիր կատարման դիմում ներկայացնելու համակարգի ներդրումը և այդ մասով օրենքի կարգավորումների կիրարկումը: Փոփոխության անհրաժեշտությունը, ի թիվս այլնի, պայմանավորված է նաև սնանկության օրենսդրության բարեփոխումների փաթեթի շրջանակում հարկադիր կատարման դիմումների, սնանկության վարույթների և դրանց հետ փոխկապակցված էլեկտրոնային	**Ընդունվել է:** «Կատարողական վարույթի մասին» օրենքի 123-րդ հոդվածի 7-րդ մասի վերջին նախադասությունը հանվել է, ««Հայաստանի Հանրապետության քրեակատարողական օրենսգրքում փոփոխություններ կատարելու մասին» օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին» ՀՕ-182-Ն օրենքի 3-րդ հոդվածի 3-րդ մասը ուժը կորցրած է ճանաչվել, ««Սնանկության մասին» օրենքում	**Ընդունվել է:**

			գործիքակազմերի միասնական և համակարգված կիրառման անհրաժեշտությամբ: Սնանկության վարույթների առանձնահատկությունները, այդ թվում՝ հարկադիր կատարման հետ փոխկապակցված ընթացակարգերի առկայությունը ենթադրում են, որ էլեկտրոնային համակարգերի ներդրման վերաբերյալ անցումային կարգավորումները պետք է համադրվեն նաև սնանկության օրենսդրության նոր կարգավորումների հետ: Այդ համադրման արդյունքում հնարավոր կլինի բացառել տարբեր իրավական ռեժիմների միջև ընթացակարգային անհամաչափությունները և ապահովել կիրառման առավել կանխատեսելի ու միասնական մոտեցում: «Կատարողական վարույթի մասին» օրենքը հիմնական մասով ուժի մեջ է մտել 2026թ. հունվարի 1-ից, իսկ դատարանների հետ կապուղիների և էլեկտրոնային եղանակով հարկադիր կատարման դիմումների ներկայացման մասով ուժի մեջ մտնելու ժամկետ է նախատեսվել 2026թ. սեպտեմբերի 1-ը: Կոնկրետ ժամկետի ամրագրումը տվյալ փուլում նպատակահարմար չէ, քանի որ էլեկտրոնային եղանակով հարկադիր կատարման դիմումների ներկայացման համակարգը պետք է գործարկվի ոչ թե ինքնուրույն,	փոփոխություններ և լրացում կատարելու մասին» օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին» ՀՕ-192-Ն օրենքի 7-րդ հոդվածի 3-րդ մասը ուժը կորցրած է ճանաչվել, ««Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին» ՀՕ-193-Ն օրենքի 35-րդ հոդվածի 3-րդ մասը ուժը կորցրած է ճանաչվել, ««Հայաստանի Հանրապետության վարչական դատավարության օրենսգրքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին» ՀՕ-194-Ն օրենքի 6-րդ հոդվածի 3-րդ մասը ուժը կորցրած է ճանաչվել, ««Հայաստանի Հանրապետության	

			մեկուսացված կարգավորման տրամաբանությամբ, այլ տարբեր վարույթների, այդ թվում՝ սնանկության վարույթի թվայնացման, դատարանների, հարկադիր կատարումն ապահովող ծառայության և հարակից մարմինների միջև տվյալների փոխանակման ընդհանուր լուծումների համատեքստում: Վերոնշյալով պայմանավորված՝ առաջարկում ենք հանել կապուղիների ներդրման և կատարողական թերթի մասով ուժի մեջ մտնելու ժամկետը: Առաջարկվող փոփոխությունը միտված է անցումային դրույթները դարձնելու առավել ճկուն և համահունչ սնանկության օրենսդրության բարեփոխումների փաթեթով նախատեսվող համակարգային փոփոխություններին՝ միաժամանակ պահպանելով մինչև համապատասխան էլեկտրոնային լուծումների ներդրումը նախկինում գործող ընթացակարգերի կիրառման հնարավորությունը: Ըստ այդմ, առաջարկվում է «Կատարողական վարույթի մասին» օրենքի 123-րդ հոդվածի 7-րդ մասի վերջին նախադասությունը հանել: Հաշվի առնելով առաջարկվող փոփոխության բնույթը, միաժամանակ առաջարկվում է համանման/համապատասխան փոփոխություններ կատարել նաև ««Հայաստանի Հանրապետության	ընտանեկան օրենսգրքում փոփոխություններ կատարելու մասին» օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին» ՀՕ-195-Ն օրենքի 4-րդ հոդվածի 3-րդ մասը ուժը կորցրած է ճանաչվել, ««Ապօրինի ծագում ունեցող գույքի բռնագանձման մասին» օրենքում փոփոխություններ կատարելու մասին» օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին» ՀՕ-196-Ն օրենքի 2-րդ հոդվածի 3-րդ մասը ուժը կորցրած է ճանաչվել, ««Ֆինանսական համակարգի հաշտարարի մասին» օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին» օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին» ՀՕ-200-Ն օրենքի 2-րդ հոդվածի 2-րդ մասը ուժը կորցրած է ճանաչվել:	

			քրեակատարողական օրենսգրքում փոփոխություններ կատարելու մասին» օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին» ՀՕ-182-Ն, ««Սնանկության մասին» օրենքում փոփոխություններ և լրացում կատարելու մասին» օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին» ՀՕ-192-Ն, ««Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին» ՀՕ-193-Ն, ««Հայաստանի Հանրապետության վարչական դատավարության օրենսգրքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին» ՀՕ-194-Ն, ««Հայաստանի Հանրապետության ընտանեկան օրենսգրքում փոփոխություններ կատարելու մասին» օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին» ՀՕ-195-Ն, ««Ապօրինի ծագում ունեցող գույքի բռնագանձման մասին» օրենքում փոփոխություններ կատարելու մասին» օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին» ՀՕ-196-Ն և ««Ֆինանսական համակարգի հաշտարարի մասին» օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին» օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին» ՀՕ-200-Ն օրենքներում:		

	«Սնանկության մասին» օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» օրենքի նախագիծ				
1.	**ՀՀ Կառավարություն**	**Նոր լրացվող նախագիծ**	Հաշվի առնելով ձևավորված դատական պրակտիկան, ֆիզիկական անձանց կողմից սնանկության դիմումների թվի աննախադեպ աճը, շահագրգիռ մարմինների հետ քննարկումների արդյունքները, ինչպես նաև ոլորտը կարգավորելու անհրաժեշտությունը՝ առաջարկվում է փոփոխություններ և լրացումներ կատարել «Սնանկության մասին» օրենքում, և դրա ուժի մեջ մտնելը նախատեսել ավելի շուտ, քանի օրենսգրքի ուժի մեջ մտնելու ժամկետն է: Մասնավորապես, նախագծով առաջարկվում է օրենքով ավելացնել ֆիզիկական անձի անվճարունակության հատկանիշների, սնանկ ճանաչելու հիմքերի և պարքից ազատելու վերաբերյալ կարգավորումներ՝ Հայաստանի Հանրապետության սնանկության օրենսգրքի կարգավորումներին համապատասխան:	**Ընդունվել է:**	**Ընդունվել է:**